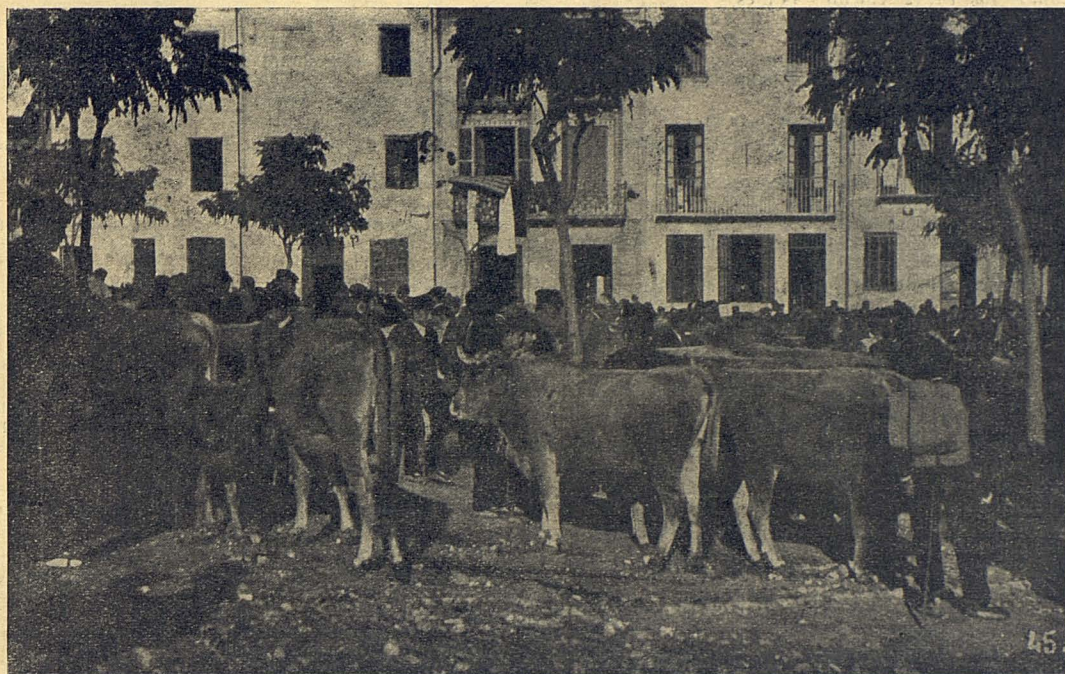

AGRICULTURA

Un aspecte de la fira d'Olot

SUMARI:

Els nostres pagesos: El doctor senyor Joan Farnés i Farnés. — El conreu de fruiters en secà, per R. Sala.— L'adob verd i la seva diferència entre lleguminoses, per Baldiri Juscafressa. — Els nous mètodes bioquímics per a augmentar la fertilitat de la terra i les collites, per Julius Stoklos. — El tractament de la diftèria aviar, per Feliu Vilalta. — Utilització del sarments, per Bernat Aladern. — Els freixes, per P. Blanc. — Una mica de tot. — Noticiari. — El mercat.

Index per matèries

I RAMADERIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Plaça de Catalunya, 17

LLIBRERIA CATALONIA
BARCELONA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

publicada sota la direcció de G. WERY

VOLUMS PUBLICATS

Química agrícola (Química del suelo). G. Andre (2.ª edició). Dos volums.—Tela, 24 pessetes.

Química agrícola (Química vegetal). G. Andre (2.ª edició). Dos volums.—24 ptes.

Viticultura. P. Pacottet (2.ª edició).—15 ptes.

Vinificació. P. Pacottet (2.ª edició).—14 ptes.

Higiene y Enfermedades del ganado. P. Cagny y R. Gouin (2.ª edició).—14 ptes.

Avicultura. Voitelher (2.ª edició).—14 ptes.

Abonos. C. V. Garola (2.ª edició). Dos volums.—24 ptes.

Cereales. C. V. Garola.—14 ptes.

Riegos y Drenajes. E. Risler y G. Wéry.—14 ptes.

Las Conservas de frutas. A. Rolet (2.ª edició).—14 ptes.

Agricultura general. P. Diffloth (2.ª edició). 4 volums.

I. Suelo y mejoramiento de las tierras.—12 ptes.

II. Labores y rotación de cultivos.—12 ptes.

III. Siembras y cuidado de los cultivos.—12 ptes.

IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.—12 ptes.

Alimentación racional de los Animales domésticos. Gouin.—14 ptes.

Entomología y Parasitología agrícolas. Guénaux.—14 ptes.

Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. P. De la Croix.—12 ptes.

Enfermedades no parasitarias de las plantas cultivadas. P. De la Croix.—12 ptes.

Lechería. C. Martin (2.ª edició).—12 ptes.

Arboricultura frutal. Bussard y Duval (2.ª edició).—14 ptes.

Material vitícola. R. Brunet.—12 ptes.

Material vinícola. R. Brunet.—14 ptes.

Prados y Plantas forrajeras. C. V. Garola.—15 ptes.

Botánica agrícola. E. Schrybaux y J. Nanot.—12 ptes.

Zootecnia general. P. Diffloth. 2 volums.—27 ptes.

Microbiología agrícola. E. Kayser. 2 volums.—24 ptes.

Ganado lanar. P. Diffloth.—12 ptes.

Silvicultura. A. Fron.—14 ptes.

Razas bovinas. P. Diffloth.—15 ptes.

Aguardientes y Vinagres. P. Pacottet.—14 ptes.

Las Conservas de Legumbres. Carnes, productos del corral y de la lechería. A. Rolet.—12 ptes.

La remolacha y la fabricación del azúcar de remolacha. Saillard.—17 ptes.

Industria y comercio de los Abonos. Pluvinage.—14 ptes.

Construcciones rurales. I. Donguy.—14 ptes.

Economía rural. E. Joutier.—14 ptes.

Compendio de Agricultura. C. Sellensparger.—14 ptes.

Explotación de un dominio agrícola. R. Vuigner.—15 ptes.

Apicultura. R. Hommel.—14 ptes.

Cultivo hortícola. L. Bussard.—12 ptes.

Cabras, cerdos, conejos. P. Diffloth.—12 ptes.

El Manzano de sidra y la Sidrería. Warcollier.—15 ptes.

Sericultura. P. Viel.—12 ptes.

Hidrología agrícola. F. Diénot.—12 ptes.

Higiene de la Granja. Regnard y Porter.—12 ptes.

La Mimbrera (Cultivo y aplicaciones). E. Leroux.—12 ptes.

Prácticas de Ingeniería rural. Provost y Rolet.—12 ptes.

Máquinas de labranza. G. Coupin.—14 ptes.

Razas caballares. P. Diffloth.—14 ptes.

Análisis agrícolas. R. Guillin.—12 ptes.

Producción y doma del caballo. J. Bonnefont.—12 ptes.

Meteorología y Física agrícolas. Klein y Sanson.—12 ptes.

Electricidad agrícola. A. Pelt.—14 ptes.

El libro de la campesina. O. Bussard.—12 ptes.

Topografía agrícola. C. Muret.—12 ptes.

Destilería agrícola e industrial. Boullanger. Dos volums. Publicado el primer.—12 ptes.

Vinos de Champaña y Vinos espumosos. Pacottet y Guillon.—12 ptes.

VOLUMS EN PREMPSA

Destilería agrícola e industrial. E. Boullanger. Volum II

Plantas de escarda. H. Hittler.

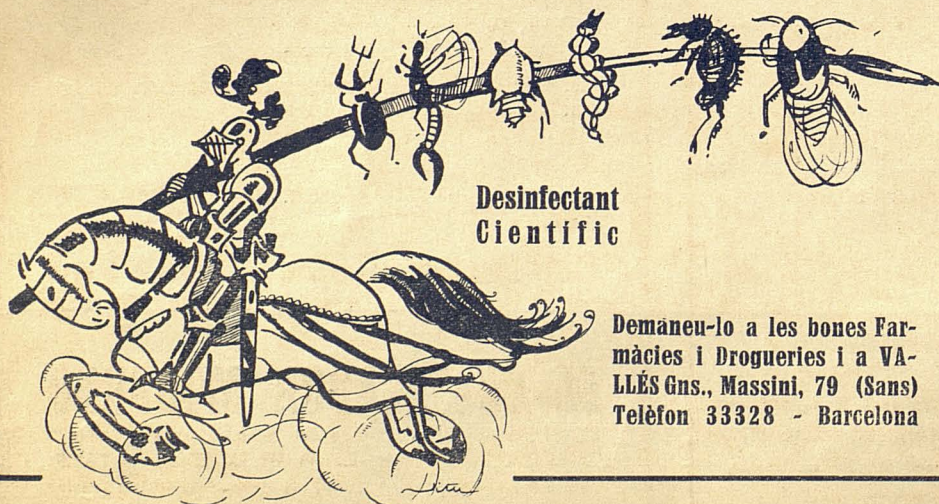
Previsión del tiempo. Sanson.

Cultivos meridionales. Rivière y Lecq. 2 volums.

Piscicultura. Guénaux.

Geología agrícola. Cord.

De venda en la LLIBRERIA CATALONIA, Plaça de Catalunya, 17. — BARCELONA

LISOL

VALLÈS G.^{NS}

L'únic que pot combatre eficaçment totes les plagues del camp i dels arbres fruiters. Indispensable per a la curació de tota classe de mals del bestiar.

Demaneu-lo a les bones Farmàcies i Drogueries i a VALLÈS Gns., Massini, 79 (Sans).
Telèfon 33328 - Barcelona

OLIVERS ERBEQUINS

L'oliver ERBEQUI, que de temps immemorial proporciona plètòriques collites en la molt coneguda comarca olivarera d'Urgell, va multiplicant ses excepcionals aptituds a altres regions, fins al punt de reemplaçar les varietats d'assenyalada apreciació, poc a poc es veuen ampliades àrees immenses de conreu i fins dominar les comarques que l'han assajat.

Realça l'estimació d'aquest arbre sa gran resistència a les sequedats, com ho demostra el que molts terrenys de secà amb precipitacions inferiors a 300 mil·límetres per any, viu, prospera i fructifica l'Erbequi.

El veureu ben dret en els indrets pedregosos, frondós en les terres soltes i sempre verd en les arenès i fins en els llocs menys afavorits. En les terres de calç com també en les argilenques arriba a donar produccions que van en continu augment.

Es notable aquest oliver per sa ràpida tendència a fructificar, essent molt comú per poc que la terra es presti i les cures de cultiu, l'estimulin, a cobrir-se de fruit als pocs anys d'ésser plantat.

Altra característica de l'Erbequi és la de permetre fàcilment ésser defensat de molts flagells que en altres varietats causen estralls, així com el lliurar-se de les gelades.

Es recomana especialment aquest oliver:

- I. Per donar-se en la majoria dels terrenys, per pobres que siguin.
- II. Per sa notable resistència a les gelades.
- III. Per començar son rendiment als tres anys.
- IV. Per la facilitat de recol·lecció.
- V. Per no causar en ell els estralls que ocasionen en altres varietats, les malalties i pestes que solen encevar en aquesta classe d'arbres.

PREUS:

De 1 any, 0'50 a 0'70 metres	25 plançons .	25 Ptes.
	50 »	45 »
	100 »	80 »
De 2 anys, 0'75 a 1'10 metres	25 »	35 »
	50 »	60 »
	100 »	110 »
De 3 anys, 1'10 a 1'50 metres	25 »	40 »
	50 »	75 »
	100 »	130 »
Copats escollits mínim 1'50 metres	25 »	50 »
	50 »	90 »
	100 »	160 »

Embalatge, en bones caixes amb molça a 10 Ptes. per centenar de plantes.

"EL CULTIVADOR MODERNO" TRAFALGAR, 76 (Prop Arc Triomf)
Apartat 625 - Telèfon 18744
BARCELONA

Demaneu-se catàlegs d'arbres fruiters, forestals i llavors de totes classes

Ametllers "Desmai"

Aquest arbre converteix les terres més aspres i seques en vergers reproductius, fins al punt de separar en valor al dels millors terrenys destinat a cereals i cultius similars. On abunden els cultius d'arbusts les crisis són fàcilment evitables, més aprofitades les terres i on més recursos troba la població camperola.

Els fruits de les terres de secà són els més indicats per a portar la major transformació agrària i econòmica. Els qui compten amb alguns centenars d'aquests arbres, poden dir que tenen assegurada sa subsistència. Les millors més positives de la propietat rural descansen en aquestes plantacions. Amb elles les terres ingrates poden donar les més segures i sanejades rendes, i els cabals invertits en aquesta classe d'arbres asseguruen els més positius interessos.

Poden fixar-se els agricultors que aspiren augmentar els rendiments de ses terres en els beneficis i avantatges que aquells els ofereixen i els escassos cabals que tant per sa instal·lació com per a sa conservació són necessaris.

L'ametller Desmai mereix cada dia més particular predilecció per sa major resistència als freds i glaçades, el qual el fa recomanable de manera especial en els llocs on les baixes temperatures són més de témer.

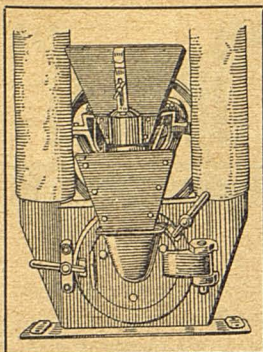
PREUS:

De 2 anys d'empelt, 1. ^a selecció.	175 Ptes. el 100
De 2 » » 2. ^a »	150 » » »

PLANTER D'AMETLLERS sense empeltar per a la formació de viviers
De 1 any, 100 plantes, 25 Pessetes. — 1000 plantes, 200 Pessetes
De 2 » 100 » 45 » — 1000 » 400 »

EL CULTIVADOR MODERNO

TRAFALGAR, 76 (prop l'Arc del Triomf) - APARTAT 625
TELÈFON 18744 - BARCELONA
Demaneu-se Catàlegs d'Arbres fruiters forestals i granes per a sembrar seleccionades.

Molins trituradors

"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Medalla d'or en l'Exposició de
Maquinària Agrícola de Barce-
lona, Juny de 1927

El més avançat en molins per a l'elaboració de pinsos per a l'alimentació del ramat, sucre, canyella, pebre, calç, guix, alfals, palla, carbó, ossos, xufla, etc. etc. — Demanin referència :: :: i detalls del darrer model a :: ::

MARC TORRES

Riereta, 15 i Àurora, 11 Barcelona
Telèfon 16884

No vos fieu de la propaganda

estudieu condicions, exigiu proves i referències, i així arribareu a la conclusió de que únicament pot interessar-vos

La Bomba de pistó
"Neptuno"

Perquè té sempre una aplicació indicada siga el que es vulga el cas de què es tracti i perquè demés d'ésser construïda amb els millors materials té una veritable superioritat mecànica que li permet de donar un servei molt més pràctic, segur i econòmic.

Típus econòmics des de 300 pessetes.

Molins de vent

Lloguer de bombes per a profunditzar pous
Vendes a llarg termini

CONSTRUCTORS:

Bombes "NEPTUNO" S. A.
Passelg, 7 TERRASSA

**Preveni-vos a l'hivern...
...Heus aquí el gran secret**

VITICULTORS:

Si voleu destruir ara que anem de cara a l'hivern, tots els ous d'insectes dipositats a les escorces dels ceps, d'una

manera senzilla, eficaç i econòmica, per què no empreu el conegut **Pyralion Schlösing concentrat**? No sabeu també que el **Pyralion** és remei **infal·lible** contra la feridura o llampat que ocasiona la mort de repent dels ceps?

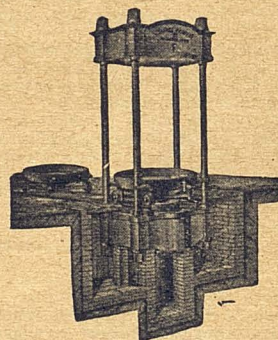
Proveu el **Pyralion** enguany i ensenyeu els resultats als vostres veïns.

J. DORGEGRAY, Via Laietana, 19, Barcelona

és l'importador exclusiu dels productes

USINES SCHLÖSING FRÈRES & Cie. - MARSELLA

La casa J. Dorgegray té establert un consultori agronòmic gratuït a la disposició dels seus clients i dels agricultors en general

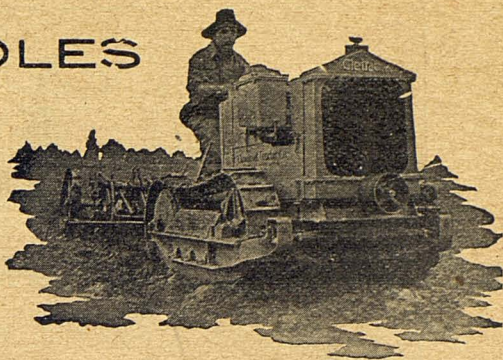
TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberies Preses i vàlvules de totes classes, etc.

TRACTORS AGRICOLES

"CLETRAC"

TIPUS TANC

Reconeguts pels tècnics com el de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 12/20 HP. per a tota classe de cultius PESSETES: 10.000

Tipus K. 20/30 HP. per a grans extensions PESSETES: 15.000

Tipus A 30/45 HP. per a treballs que requereixin més força PESSETES: 23.000

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts.

Demandar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓBIL SALÓ

TRAFALGAR, 52
BARCELONA

PINSO ENSUCRAT
MARCA "MORAVIA"

Per a tota mena de bestiar

INSUBSTITUIBLE
PELS PORCS, CA-
VALLS I VAQUES

*Altament nutritiu i lleuge-
rament laxant!*

Evita moltes malalties!!

PROSPECTES I
MOSTRES GRATIS

Facilitem 10 k. gratuïtament
a qui desitgi fer un assaig

LA MORAVIA, S. A.

Miguel Angel, 90 - BARCELONA

EL "CENTRE VITÍCO-
LA DEL PENEDÈS"

DE

Jaume Sabaté

FUNDAT EN L'ANY 1889

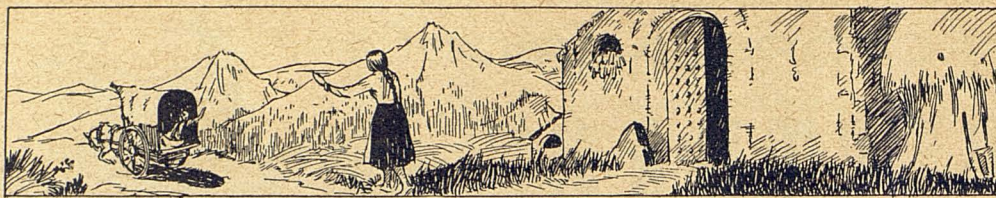
ACCEPTA COMANDES
PER A LA CAMPA-
NYA 1929-1930, EN

**ARRELATS,
EMPELTS I
ESTAQUES**

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
BARCELONA

EXPORTACIÓ
DEMANEU CATALEGS

ADREÇA:
SABATÉ

... Escolta, Peret! No et descuidis de portar de la Farmàcia un tub de
DERMOSA CUSÍ ANTISÈPTICA "DERCUSAN"
 Ja saps que a casa no hi pot mancar.

En els dies de tardor, quan la recollida dels fruits i collites requereixen una feina aclaparadora, deuen evitar-se possibles contratemps, i procurar a l'ensem, portar amb les eines un tub de «DERCUSAN» (DERMOSA CUSÍ ANTISÈPTICA). Es l'època de l'any en què «el temps és or», i s'ha d'assegurar la salut en lo possible protegint les ferides contra la infecció.

Dermosa Cusí Antisèptica "Dercusan" Antisèptic enèrgic i cicatritzant ràpid per al tractament de Grans, clivelles, FERIDES (recents o infectades), paràsits, pústules de la verola, CREMADES, penellons ulcerats, SUPURACIONS, ULCERES de les cames, tòrpides o antigues.

Màxima eficàcia. Innocuïtat absoluta. Aplicació senzilla. Envasat còmode. Cicatrització ràpida. Cures sense dolor. Conservació indefinida. No taca ni destrueix la roba o els teixits sans.

S'EMPLEA TANT EN MEDICINA HUMANA COM EN VETERINÀRIA
 DE VENDA EN LES FARMACIES:

Tub petit a ptes. 1'60. Tub gran a ptes. 3'65. Tub especial per a Veterinària a ptes. 7'70

DEMANEU UNA MOSTRA
 ENVIANT AQUEST ANUNCI

Laboratoris del Nord d'Espanya - Masnou - Barcelona

NITRAT DE CALÇ IG

EFICACÍSSIM ADOB DE COBERTERA,
 D'EFFECTES MOLT RAPIDS, CONTENINT

15-16 % de Nitrogen i un 28 % de Calç
 (corresponent a un 50 % de Carbonat de calç)

STICKSTOFF-SYNDIKAT

per a informes, mostres gratuïtes i detalls:

UNION QUÍMICA Y LLUCH, S. A.

CONSULTORI AGRONOMIC

BARCELONA

APARTAT 462

Senyor Subscriptor:

Cada any AGRICULTURA I RAMADERIA acostuma fer una mica de propaganda. L'any passat la propaganda que vàrem fer, adreçant-nos a tots els cafès de Catalunya, sigué quasi infructuosa. I això ens pensem que fou degut a què els anuncis no arribaven als llocs on se reuneixen els pagesos.

Ens atrevim, senyor subscriptor, a demanar-li un favor. L'anunci que acompanya aquest número de la Revista, vostè hauria de donar-lo a l'establiment on hi anessin més pagesos, per tal que fos llegit i veure si així es podia fer un nombre considerable d'abonats, única manera de poder continuar la Revista amb l'extensa i valuosa col·laboració de què disposa i fins i tot augmentar-la considerablement.

Prou que sabem que el pagès no ama llegir gaire. Però n'hi ha molts que llegeixen i no ho fan per no prendre's la molèstia d'escriure demanant la subscripció.

Si al davant d'un pagès negligent, vostè hi posés una mica de la seva voluntat, és segur que aquest acabaria per decidir-se i tindriem així un fervent lector català.

Amb la confiança de què vostè aprofitarà totes les avinenteses per a augmentar el nombre de subscriptors, li dóna les gràcies el seu servidor,

M. ROSSELL I VILÀ

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SÒRTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILÀ

SUBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

ELS NOSTRES PAGESOS

El doctor senyor Joan Farnés i Farnés

El doctor Farnés és, segurament, més conegut en el món mèdic que en l'agrícola, per haver-se especialitzat i excel·lit en la cultura física.

Però, l'actuació del doctor Farnés en agricultura ha estat i és força important. Aquesta actuació pot dividir-se en dues parts, una de privada i l'altra pública. En les propietats que el senyor Farnés posseeix a Parets, Sant Andreu de Lla-

veneres i Tortosa, en totes elles hi ha aportat reformes interessants, les quals tan sols es realitzen quan se sent un veritable amor per les coses del camp. A Parets el regadiu eventual el converteix, mitjançant la construcció de pous i instal·lacions hidràuliques, en regadiu continu. A Tortosa, fou dels primers que utilitzà els adobs químics per a l'olivera, com així mateix dels que realitzà importants engreixades de porcs per tal de disposar de fems en abundància. Fou també el doctor Farnés dels primers propietaris que s'imposaren el deure del premsat racional de les olives.

L'actuació social del doctor Farnés va involucrada amb la de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre de la qual corporació fa vint i set anys que en forma part. Es pot dir que fou l'ànima de l'Exposició agro-hidràulica, que l'Institut organitzà fa pocs anys i l'organitzador de les excursions a Capdella i Estagento amb motiu del Congrés de recs, que es celebrava conjuntament amb dita Exposició. Amb motiu de la qüestió anomenada carros dels agricultors, que l'Institut en féu una campanya, el doctor Farnés en publicà un fullet. També intervingué valuosament en la campanya de dos o tres anys enrera contra el Projecte d'arrendaments de finques rústiques. Ultimament participà en l'organització de la Setmana forestal, que acaba de celebrar-se. No cal dir que amb les tres vegades que el doctor Farnés ha estat de la Junta Directiva de l'Institut, ha hagut de tractar conscienciosament els problemes més diversos.

Cal afegir encara, que el doctor Farnés ha estat membre de l'antic Consell provincial de Foment de Barcelona, presidint la Secció de Comerç.

El conreu de fruiters en secà

PERTOT Catalunya hi ha un extens desig de conrear fruiters, el mateix en els regadius que en els secans.

L'època de bons preus de fruita, que fa anys que dura, primer; l'afany o necessitat generalment sentida d'augmentar els ingressos, en segon lloc, i pel que fa als secans, la inseguretat en el preu remunerador de la producció vinatera, que la fa aguantar amb disgust, són les determinants d'aquest desig que el troben el mateix a l'Empordà que al Penedès, al Vallès i al Camp.

I aclarim tot seguit el concepte. No ens referim pas a l'ametller, oliver, garrofer o avellaner, que en totes aquestes comarques hi són conreats en molts llocs, amb un èxit que difícilment seria igualat per cap altre conreu. No ens referim a aquests fruiters, sinó als de carn sucosa, que més estrictament s'anomenen fruiters.

¿Por esperar-se un èxit econòmic del conreu d'aquests fruiters en substitució de la vinya, en aquelles terres de secà que avui hi són dedicades?

Com a resposta general pot dir-se que la pluja que hi cau és insuficient per a proporcionar la humitat que necessitaran els fruiters.

Ara, al costat d'aquesta afirmació que expressa el que necessiten els fruiters en perfecta tècnica de producció, posem l'aclariment que malgrat aquesta manca de humitat, i que les collites es quedin petites, pot el resultat econòmic ésser notablement avantatjós, comparat amb el que dóna la vinya.

En efecte; en els samontans — secans — dels pobles de la Plana del Llobregat, i els que la volten, tals com Sant Boi, Santa Coloma, Pallegà, Vallirana, Molins de Rei, Martorell, Sant Feliu, Sant Just, etc., van enfilant els conreus de fruiters secans amunt, cosa que deu voler dir que els va bé.

D'aquí ha sortit l'exemple, i sovint ens demanen si anant bé en els samontans del Llobregat, pot anar bé en els vinyars d'altres llocs de Catalunya.

Analitzem les condicions en què es fa en els samontans de la Plana del Llobregat, i no hi ha raó per a creure que s'obtingui un resultat diferent allà on aquestes condicions es repeteixin, o es millorin.

Hi plou sobre cinquanta centímetres l'any. No és pas molt, però on no s'arribi a aquesta quantitat no es pot pas esperar gran cosa.

La terra hi és ben bona. Té dues bones condicions: la qualitat—gairebé en general saulonosa o semblant—i la fondària—n'hi ha gruixos de molts metres—. Això la fa bona per retenir humitats i elements nutritius, i per un ample i pregon desenrotllament de les rels.

S'adoba molt—més que bé—amb gran quantitat de fems, i s'hi donen moltes conreades, que valen tant com altres adobades. El conreu es porta exclusiu pel fruiter i net de tota altra vegetació, podent aprofitar per aquell tota la humitat i adob disponible en la terra.

S'hi fa una forta aclarida de la fruita, que encara que el pagès ho fa amb mires a què assoleixi un tamany vendible, de retruc no esgota tant el fruiter, i l'ajuda a anar passant la vida una mica precària que hi porta.

S'hi conreen principalment presseguers sobre soca d'ametller—que és més apta pels secans—i exclusivament varietats primerenques de només enllà del juny—les Sneed, May-flower, Vainqueur, Amsdem, y potser alguna altra.

No s'atreveixen amb menes més tardanes perquè per falta d'humitat no adquireixen el tamany convenient. En els darrers anys també s'hi han plantat moltes pruneres japoneses, de la varietat Golden Japan, sobre peu d'ametller, o sobre peu de mirabolán.

Aquesta comarca, mentre no hagi de competir amb comarques de rec, o de secans més afavorits en terra i humitat, que puguin donar la fruita a preus molt més baixos que no pas ara, segurament que continuaran com fins ara.

Així les comarques de vinya que tinguin una mínima pluviositat de cinquanta centímetres, bona terra i de molt fons, i el pagès estigui disposat a fer un conreu net, acuradíssim, amb fortes adobades, varietats de poques exigències en humitats, i fent el convenient aclarit de la fruita, és de creure que poden repetir l'exemple que ens dóna la Plana del Llobregat en els seus secans.

El punt dèbil està en la humitat disponible. Per tant, cal fer tot el possible per a corregir aquesta deficiència. Peus aptes pels secans; fruits de poques exigències en humitat; conreu acuradíssim—mai la terra encrostada—, perquè no es perdi aigua, ni per males herbes, ni per l'evaporació capilar; adobades fortes, que minimitzin l'absorció d'humitat pels arbres; aclarida de la

fruita, que minimitzi l'ús d'adobs per l'arbre.

El Llobregat ha escampat l'exemple del presseguer i de la prunera. Pel primer està del tot sobre el camí bo. Potser no hi ha altre però, que el buscar un peu més apte encara pels secans, que sembla que existeix pels indicis d'escasses proves que es fan.

Per la prunera, ultra això mateix, entenem que hi ha qui sap-les altres varietats de japoneses, i fins d'europes, que vindrien abans que la Golden Japan, i que per tant passarien més fàcilment la dificultat de la poca humitat. Tals serien l'Apex, la Beauty, la Climax, només per citar-ne algunes.

La comarca del Llobregat fa de model amb aquestes dues menes d'arbres. Entenem, però, que no són pas els dos més aptes pels secans de Catalunya conreats avui amb vinya.

El cirerer sobre soca de mahaleb, l'albercoquer i la figuera entenem que tenen unes exigències d'humitat més pròximes a la disponible que no pas el presseguer o la prunera.

Algú farà l'objecció que no hi ha mercat per aquestes fruites. Si algun dia ens vaga, amb números direm el que ja en l'actualitat representa la producció i consum mundial d'aquestes fruites, i ara de moment direm, que sense sortir d'Europa mateix, hi ha milions d'homes que han menjat pomes del Canadà, taronges de València o Califòrnia, plàtans de Canàries o de l'Amèrica Central, i que en canvi no han menjat mai un albercoc o una figa fresca. No falta mercat; el que falta és empena per arribar a obtenir-lo.

I el mateix podem dir del raïm. Són milions que no n'han menjat mai. Moltes vinyes que

no donen res fent vi, donarien fent raïm fruita. Aquest setembre, mentre en la nostra comarca de l'Urgell la verema es comprava a una pesseta els deu quilos, el raïm fruita a Barcelona estava molt baix, però encara es venia cap a les quatre pessetes els deu quilos. I deixeu-nos que copiem sencera una nota de preus—en el que es refereix a raïms—del Covent Garden—mercat de Londres—del dia 19 del passat setembre.

Raïm Hambro a Anglaterra.	la lliura	1/10	a	1/6
» Alacant a	la »	1/0	a	1/6
» Colmar a	la »	1/6	a	2/6
» Muscat a	la »	1/6	a	2/6
» » especial a Anglaterra	la »	3/0	a	6/0
» Canon Hall a	la »	2/0	a	5/0
» Negre de Guernesey »	la »	0/7	a	1/0
» » d'Holanda a	la »	0/8	a	1/0
» Royal de Bèlgica a	la »	0/7	a	0/8
» Muscat » a	la »	1/0	a	1/4
» de Lisboa a	la caixa	6/0	a	12/3
» d'Almeria a	el barril	10/0	a	18/8

(La primera xifra són xelins i la segona són penics.)

Fora del raïm de Lisboa i el d'Almeria, tot aquest raïm procedeix d'hivernacles, que arriba al mercat amb una presentació excellentíssima.

No cal pas esperar poder obtenir preus d'aquesta mena, però són una indicació del que val una fruita desitjada i ben presentada.

Pels secans de Catalunya, on hi plou més—tals són les comarques fresques i altes, i moltes d'altres de la plana—queden encara les pomeres i pereres, que, curadament, donarien bons rendiments.

R. SALA

L'adob verd i la seva diferència entre lleguminoses

QUAN hom no té a l'abast l'adob necessari per adobar les terres, es pot proporcionar amb economia i eficàcia l'adob verd utilitzant diferents lleguminoses que donen al pagès aquella garantia que molts pocs escrupolosos fabricants d'adobs químics mantres vegades no han donat.

Cal, però, quan hom vol servir-se d'aquest adob, fer un previ estudi de les lleguminoses que cal escollir. La nostra flora està composta de 133 lleguminoses i hom podrà comprendre que

entre tantes n'hi deu haver de bones, de dolentes i de pitjors, si és que hom les vol utilitzar com adob verd.

Citarem com a lleguminoses més corrents com adob verd, solament dues varietats, i en mostrarem les diferències.

El fenigrec *Trigonella Focuum-graecum* i la veça *Vicia sativa* són les lleguminoses que més s'utilitzen.

Tots sabem que les lleguminoses tenen la vir-

tut d'assimilar el nitrogen atmosfèric per conducte dels microbis que viuen i es desenrotllen a les arrels acumulats en petits tubèrculs o nuositats i que absorbeixen el nitrogen de l'aire i el combinen amb les substàncies ternàries que elabora la planta formant així un congost que serveix per alimentar-la.

L'organisme de les plantes, igual que l'organisme humà, necessita l'hidrogen, l'oxigen, el carbònic i el nitrogen. Els tres darrers elements els recapten de l'atmosfera, però el primer li ho ha de proporcionar l'aigua. Les pluges, doncs, proporcionen l'hidrogen a les plantes, i si aquestes escassegen és en gran detriment de la planta, perquè llavors no funcionant el seu organisme amb tota normalitat, no pot absorbir com cal els components atmosfèrics. Si totes les plantes tinguessin aquestes facilitats d'absorció, quasi podríem excloure en l'adobament els adobs nitrogenats, però com que solament les lleguminoses tenen aquestes facilitats, no podem pas excloure-les, essent un adob necessari.

Encara, doncs, que totes les lleguminoses tinguin aquestes facilitats d'absorbir nitrogen atmosfèric, no totes en poden absorbir les mateixes quantitats, ja que els microbis topen amb dificultats de desenrotllament i excepcionalment hom pot assolir màxims resultats.

L'atmosfera conté el 79'04 per cent de nitrogen, i algunes lleguminoses poden assimilar el nitrogen i entre aquestes nosaltres creiem que cap varietat com la veça pot absorbir i assimilar el nitrogen atmosfèric. Encara que la veça és una de les lleguminoses més corrents per aprofitar com adob verd, no ho és pas prou encara, ja que el fenigrec, amb tota la seva tardició i rutina, li pren força avantatge. (Parlem, però, referint-nos a les nostres comarques, sense conèixer les característiques de les altres.)

Havem experimentat, estudiat de totes maneres, tant en pràctica com en teoria, i creiem una aberració completa el preferir utilitzar el fenigrec com adob verd i menysprear la veça.

Per moltes raons havem de menysprear el fenigrec, i més encara per desterrar aquelles atribucions de fortaleza amb què la tradició ha volgut engalanar-ho.

Hi ha home que mai per mai deixarà de sembrar el fenigrec, perquè de tota la vida ha *sentit dir* que aquella fetor que desprèn la planta donava una quantitat d'adob que mai no podrà igualar la veça. Aquesta tradició, mare de la rutina, és la que ha estat sempre el destorb del progrés agrícola i solament per aquest sentit hom ha de desprestigiar en tot el que pugui aquesta tradició.

La veça té dobles avantatges que el fenigrec, i tot seguit ens afanyem a demostrar-ho.

Si s'experimenta, com hem fet nosaltres, el desenrotllament de dues plantes, una de fenigrec i altra de veça, al cap de dos mesos de sembrades, ens trobem que l'una té un desenrotllament de 15 centímetres i l'altra tot just arriba a 8. La veça guanya doblement el desenrotllament al fenigrec. Si calculem per adob verd els residus orgànics de la planta, ens trobem que la veça adobarà molt més que el fenigrec.

Arrencades que foren totes dues plantes amb tota mira de precaució, per no mutilar les arrels i al mateix temps provocar la desaparició dels petits tubèrculs, on són estatjades les multituds de microbis i petites molècules que absorbeixen el nitrogen de l'aire, ens trobem que la veça sobrepuja el doble respecte la quantitat dels que conté el fenigrec, i per tant el seu adobament és molt superior al d'aquest.

Les causes d'aquestes diferències aviat són explicables.

Totes les plantes posseeixen en llurs fulles unes obertures denominades «estomes», i que és per allà on absorbeixen l'oxigen, l'àcid carbònic i el nitrogen. Aquestes obertures són més o menys feixugues o més lleugeres, segons la qualitat o estat de la planta. Com més desenrotllada és una planta més deuen funcionar aquestes obertures i més quantitat de gas atmosfèric deuen consumir.

Preguem als nostres subscriptors que ensenyin i propaguin AGRICULTURA I RAMADERIA. Mai com ara i els temps que s'acosten és i serà tan necessari la instrucció agropecuària. Una Revista serveix per a refrescar els coneixements de qui els posseeix, per a posar-se al corrent de les novetats i per a aprendre allò que s'ignorava. Amb aquest número hi va un Cartell de propaganda que l'amable subscriptor el farà enganxar allà on pugui ésser albirat pels pagesos.

A més, com que les arrels també tenen llur part interessada sobre aquest mecanisme, acceleren o moderen el funcionament d'aquestes obertures. Així ens trobem que el fenigrec tenint solament la meitat de desenrotllament que les veces, només pot absorbir la meitat de gas atmosfèric, i essent les seves arrels d'una estructura napiforme, també tenen molta més dificultat d'absorció, resultant així que no arriba a una meitat, ja que la veça té un format de llurs arrels molt superficial i moltes més facilitats d'absorbir el nitrogen i assimilar-lo.

El gràfic adjunt ens donarà una clara idea del desenrotllament de la planta i el seu format de les arrels amb el contingut de tuberculs microbicides d'una i altra planta.

La prova d'aquesta meitat d'absorció per part del fenigrec, ho demostra la pràctica en el desenrotllament, ja que la veça fàcilment podia desenrotllar-se en un terreny força esterilitzat de

tota mena d'adobs i residus orgànics, mentre que el fenigrec excepcionalment podrà desenrotllar-se en les mateixes condicions i que per facilitar-li el seu desenrotllament cal donar-li una adobada prèvia o del contrari el seu desenrotllament és completament insignificant si el comparem amb el de la veça.

Allò que de temps immemorial havem sentit, dels nostres pares, avis i besavis, que el fenigrec era el millor adob, avui, davant l'experiència i l'estudi, resulta una equivocació lamentable, i si els nostres passats, referint-se a la fetor que desprenen els donaren una valor fictícia i que no tenien, en escorcollar-ne la veritat es fa inadmissible.

Hi ha moltes altres llegums que tenen les mateixes diferències, però no són tan corrents i, al nostre entendre, tampoc recomanables.

BALDIRI JUSCAFRESSA

Els nous mètodes bioquímics per augmentar la fertilitat de la terra i les collites

UN dels problemes més interessants de l'agricultura radica en l'augment i intensificació de la producció del blat, del sègol, de l'ordi, de la civada, del morenc, de l'arròs i de les lleguminoses en general.

La reabsorció de les matèries nutritives minerals del sòl està en certa relació amb l'assimilació de l'àcid carbònic de l'aire.

El silici exerceix un paper important en el desenrotllament de les gramínies, sobretot en quant es refereix a la construcció de les membranes cellulars.

Les arrels de les plantes cultivades estan faltades de l'energia necessària per a poder procurar-se els elements biògens indispensables per a la formació de la nova matèria vivent. Però la valor de l'addició d'azot, de fòsfor i de potassa, ha de trobar-se en la quantitat que la planta aprofita dels dits elements.

No és igual que es proveeixi el sòl d'àcid fosfòric en forma soluble o bé que se li doni en forma de trifosfat o de tetrafosfat. L'addició al sòl d'azot, de fòsfor i de potassi no té solament l'objecte de proveir a la vegetació, en la seva primera fase de desenrotllament, dels elements biògens

necessaris, sinó que el valor de llur aplicació radica, sobretot, en l'augment de l'energia vital de les bactèries i en la incrementació de tots els processos d'intercanvi de matèries i de les forces dels heteròtrofs, ço que produeix una major intensitat en els processos de producció en àcid carbònic i en àcids orgànics.

Tots els organismes que es troben en la terra exigeixen, per a la formació de la nova matèria vivent, a més a més del carboni, que es troba en un 48-52 per cent en els organismes, tots els altres elements biògens, sobretot els esmentats, azot, fòsfor i potassa.

Amb l'aplicació de l'azot en forma de nitrats la fertilitat de la terra augmenta. Però aquesta fertilitat, que produeix l'augment de les collites, no pot ésser obtinguda sinó en presència de tots els factors vegetatius com són una bon airejament de la terra, una quantitat suficient d'oxigen i de matèries orgàniques de fàcil descomposició, i de totes les substàncies nutritives necessàries, com l'azot en forma nítrica, el fòsfor en forma d'àcid fosfòric lliure, i el fosfat monocalcic i la potassa en forma de clorur de potassi.

Aquests tres elements químics juguen un pa-

per importantíssim en la creació de la nova matèria vivent, en transformar els elements biògens insolubles en formes solubles, de tal manera que puguin ésser reabsorbits per les arrels de les plantes cultivades. Aquest objecte pot aconseguir-se aplicant compostos bacterians i una femta ben conservada. Els compostos bacterians han de preparar-se barrejant torba amb fems.

L'experiència de trenta anys del professor Stoklasa confirma aquestes afirmacions. Per augmentar les collites és precís que les bactèries provinquin de la rissosfera de les plantes cultivades. Comparant parcelles de terra no adobades, amb altres adobades amb azot, potassi i fòsfor, la collita de les plantes en les parcelles no adobades ha estat en un 48-68 per cent inferior a la de les parcelles adobades. La terra llaurable ha perdut a més a més la seva fertilitat en les no adobades.

La guerra ha servit de molt per a la comprovació d'aquesta classe d'experiments.

A Espanya la collita de les patates i de la remolatxa sucrera no és molt gran, per bé que és acceptable. La collita del blat és petita (8'75 quintars per hectàrea), com és petita la del sègol (7'69 quintars). Aquestes dues plantes són molt importants a la nutrició, perquè són la matèria per a la producció del pa, element de primera necessitat.

A Espanya el consum del blat és de 40 milions de quintars per any. Si les collites són favorables, amb la producció del país n'hi ha prou. Però si les collites són dolentes, precisa aleshores una importació de 5 a 6 milions de quintars. La importació del morenc és de tres milions i mig de quintars anuals aproximadament.

Aquestes xifres són molt importants per a l'estudi del problema tècnic-econòmic de l'alimentació a Espanya. Ha de prestar-se-li una gran atenció, i cal incrementar la producció del blat, del sègol, de l'ordi, de la civada i del morenc, perquè amb l'ajuda dels nous mètodes bioquímics poden doblar-se les collites i es pot aconseguir una collita anual de 70 milions de quintars de blat, de 40 milions de quintars d'ordi (avui se'n cullen 20), de 10 milions de quintars de sègol (avui se'n cullen 5), de 11 milions i mig de quintars de civada (avui 5 i mig) i de 15 milions de quintars de morenc (avui 6 i mig).

El resultat des del punt de vista financer seria enorme. El valor de la producció de cereals i lleguminoses pot augmentar-se a 8 i 10 mil milions de pessetes, quan avui no passa dels 4 o 5 mil milions.

La tècnica dels cultius és a Espanya molt imperfecta i cal prestar atenció als nous mètodes

descoberts després de laboriosos estudis experimentals. Espanya és una mina inexplorada, però aquesta explotació ha de fer-se amb els mètodes tècnics i bioquímics que la ciència facilita. El Tresor de l'Estat espanyol s'enriquirà aleshores amb 4 o 5 mil milions anuals. La quantitat de microorganismes de la terra espanyola és molt petita i cal augmentar-la sense perdre temps. La terra peninsular espera torba ben conservada, i adobs biològics; li calen les quantitats necessàries d'elements biògens. Això és important, però ho és més encara que la terra sigui profundament llaurada per tal que l'oxigen hi pugui penetrar perfectament. Si a la terra no hi ha oxigen en quantitat suficient, tots els mètodes tècnics no serveixen per a res i les collites no augmentaran. Perquè les arrels de les plantes i les bactèries de la terra han de respirar normalment.

El primer deure dels agrònoms moderns és facilitar i augmentar en el sòl la mobilització dels processos microbioquímics i l'augment de les bactèries que participen en l'assimilació de l'azot elemental de l'aire i en la descomposició de les matèries orgàniques azotades de la terra.

Aquest problema preocupa tots els Estats, perquè quan les collites de cereals no són suficients, cal recórrer a la importació, puix que els Estats aleshores es veuen impossibilitats d'atendre a llur nutrició per si mateixos. Aquesta minva de les collites prové en gran part de la desfertilització de la terra, produïda per la manca d'adobs. Aleshores ve l'emigració de la població pagesa a la ciutat i l'agricultura es troba abocada a un problema paorós que pot qualificar-se de catàstrofe social.

Quan la terra ha perdut la seva fertilitat, cal un enorme treball i una pila d'anys per a tornar-la a posar en condicions fèrtils, i perquè recobri la seva anterior construcció i constitució dels seus processos bioquímics. La commoció produïda en aquests processos de la terra amb la introducció de l'economia extensiva significaria també una catàstrofe en la total producció vegetal. Per això cal predicar que tenim el deure d'augmentar els procediments vitals dels microorganismes a la terra, i això no pot aconseguir-se sinó amb la presència de matèries orgàniques i amb l'addició de les quantitats necessàries d'elements biògens com l'azot, el fòsfor i la potassa principalment. L'estat químic i biològic de la terra és sempre el fonament de l'augment de la producció agrícola i de la prosperitat de les nacions i els Estats.

PROF. JULIUS STOKLOS

(Resum de la seva conferència en el Curs internacional d'Agricultura celebrat a l'Exposició de Barcelona, organitzat per l'I. A. C. de S. I.)

El tractament de la diftèria aviar

La diftèria es presenta en tres formes: una que ataca els ulls, una altra els ulls i el nas, i la darrera, la boca.

El tractament és senzill i els seus resultat depenen sempre de la promptitud de la intervenció. Tot tractament és inútil quan s'espera aplicar el remei en el moment que el mal s'ha apoderat de l'animal.

Els ulls comencen d'aparèixer malalts per la inflamació de les parpelles i per l'intens llagrimmeig. Les parpelles es van abaixant i de l'ull raja un suc espès enganxatís que acaba per cloure les parpelles. L'ull es va botint i si se l'obre es veu que conté una massa blanca i espessa, la qual acaba per endurir-se, prenent la forma d'un fesol. El globus ocular en contacte amb aquesta matèria es corromp i acaba per transformar-se igualment en matèria blanquinosa, de la mateixa naturalesa que la semblant a la del fesol.

Aquesta forma de diftèria s'ha de remeiar quan l'ull comença a llagrimejar. Altrament, més tard, és difícil de guarir-la i, en tot cas, els pollets o gallines perden els ulls.

En primer lloc cal rentar amb aigua bullida, però tèbia, l'ull atacat. Immediatament, amb un pinzell es pinta la part afectada o sigui l'angle intern de l'ull i fins tot el globus, si cal, amb una solució de sulfat de coure al deu per cent. Aquesta cura s'ha de realitzar el vespre; si l'endemà les parpelles són closes, es tornarà a repetir la cura, com igualment al vespre. Per regla general, amb quatre o cinc cures, l'animal guaireix.

La diftèria que es manifesta pel nas (òculo-nasal), es caracteritza per una mena de constipat, és a dir, perquè el nas moqueja constantment. Els mocs, però, són clars i transparents. Si es deixa passar els dies sense tractament, llavors la

infecció remunta vers els ulls. Les aus afectades respiren malament, de forma que, per a respirar, han de servir-se de la boca, la qual mantenen sempre oberta.

La primera cosa que cal fer en aquesta forma de diftèria, és amb el dit estrènyer dessota l'ull en direcció al nas, per tal d'esprémer la matèria que hi ha en el conducte que va de l'ull al nas. Després es rentarà amb aigua tèbia i per últim amb la solució de sulfat de coure al deu per cent. La cura es repetirà fins que l'animal estigui guarit.

L'última forma en què es presenta la diftèria és a manera de plaques o taques membranoses a la boca. Damunt de la llengua, al paladar, a les galtes, en el bec, en el fons de la boca o sigui la farinx, a pertot, poden veure's plaques membranoses, o sigui tels sobreposats. Amb un palet o escuradents de fusta i amb molt de compte, es treuen les membranes, les quals no solen pas estar fortament enganxades, procurant de no fer sang. Així que la boca és netejada d'aquests tels amb el pinzell, es pinta el lloc que ocupaven amb la mateixa solució de sulfat de coure al deu per cent. S'ha d'advertir que a vegades, les plaques membranoses estan enganxades tan fortament que de voler-les treure es faria sang. Llavors no cal pas arrencar-les, sinó que es pintaran pel damunt tres vegades cada dia. Amb un parell de dies les plaques quedaran cremades i això es coneixerà perquè es tornaran negres.

En resum, la diftèria és una malaltia que en els pollets causa moltes baixes quan no es tracta degudament. Pel contrari, la diftèria, combatent-la amb el sulfat de coure en la forma dita i des del començament de la malaltia, la mortalitat queda reduïda a proporcions insignificants.

FELIU VILALTA

**LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO**

Utilització dels sarments

QUAN es fa una comparació de les matèries primes que el viticultor ha de menester respecte el preu actual i el d'alguns anys enrra, es constata una enorme diferència. Això obliga el vinyater a cercar la manera d'augmentar els ingressos. Deixant a part la qüestió primordial, que és el vi ben elaborat i ben venut, hi ha una altra qüestió que per bé que secundària, no deixa de tenir la seva importància. Ens referim als sarments.

És ús i costum d'aplegar els sarments en feixos i utilitzar-los per a cremar, i en moltes comarques els sarments sobrants a les necessitats de la combustió domèstica es deixen en la mateixa vinya.

Però els sarments poden utilitzar-se per altres usos. En primer lloc, poden servir per a jaç. Els rosegalls que fan els animals de treball no arriben a vegades a abastar per al jaç. És així que s'utilitzen quan són secs després de trinxar-los.

Quan els sarments són verds, llavors poden ésser utilitzats en l'alimentació del bestiar. Els muls, els bous i les cabres els mengen bé. El valor nutritiu dels sarments és igual al de la palla superior, o al d'un fenc de mitjana qualitat. En les cases de maquinària agrícola venen uns aparells expressos per a triturar els sarments. Els sarments deuen utilitzar-se quan encara són verds i es trinxaran a mesura de les necessitats del dia. També es poden tallar amb la màquina de tallar palla, i si es posen després a remullar dos dies amb aigua salada, els animals encara els accepten millor, principalment si es donen amb segó sec.

Els sarments, però, no substituiran enterament la palla o l'alfals. S'ha de tenir present que tot aliment nou s'ha de subministrar poc a poc, o del

contrari els animals el rebutgen. La quantitat de sarments a donar no passarà de la meitat del pes total que es donava de la palla o de la terça part de la d'alfals. Així, per exemple, un mul que consumís 10 quilos de palla, se li poden donar 5 quilos de sarments i altres tants de palla. Si consumeix 10 quilos d'alfals, se n'hi donaran 7 del mateix farratge sec i 3 de sarments. Si es volgués fer a la inversa, 3 d'alfals i 7 de sarments, no hi hauria cap inconvenient, però llavors la substitució hauria d'ésser gradual, en un o dos mesos, i per altra part s'hauria d'augmentar la quantitat de gra, puix que 2 quilos de sarments valen tan sols com 1 quilo d'alfals sec.

Una altra de les aplicacions dels sarments és la de convertir-los en sucre. Els treballs de M. Carrière, de Montpellier, han mostrat que una tercera part del sarment pot ésser transformat en sucre.

La sacarificació dels sarments produeix alcohol industrial de 4 a 5 graus, alcohol que es pot concentrar i fer-ne un carburant.

Cent quilograms de sarments poden produir, poc més poc menys, de nou a deu litres d'alcohol.

Finalment, els sarments poden ésser convertits en pasta per a la fabricació de paper, però aquest resultat de mala qualitat, la pasta s'ha de destinar a fer-ne cartó.

La vinya, doncs, és a dir, els seus residus poden, tant per a l'alcohol com per a la pasta paperable, fornir una matèria prima industrial força interessant.

Tingui's en compte que la quantitat de sarments que es produeix és formidable. En una hectàrea de vinya es poden collir de tres a quatre mil quilos de sarments per any.

BERNAT ALAVERN

CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

Els freixes

ELS freixes pertanyen a la família dels fraxinats, la qual comprèn una trentena d'espècies que habiten les zones temperades i calentes de tot el món.

Hi ha dues menes principals de freixes: la caracteritzada per flors de dos o quatre pètals lineals i oblongs, més llargs que els calzes, i els freixes pròpiament dits, de flors sense corolla. L'última és la que ens interessa i en ella s'hi compta el freixe comú (*Fraxinus oxyphylla* Bieb).

El freixe és un dels arbres més indicats per a plantar en terrenys pantanosos, a la vora dels estanys, rius, canals i basses. El seu creixement és ràpid, de llarga durada, i la seva vida pot ésser de dos segles. També pot utilitzar-se per a plantar-lo en línies en camp obert. És un arbre al qual no l'espanta ni el sol ni l'obaga; la humitat ni la relativa secada.

La fusta del freixe és blanca, dura, unida, pròpia per a ésser polida; elàstica, mentre conserva una mica de saba. Es pot corbar i se li pot fer adoptar les formes més diverses.

Aquestes propietats fan que la fusta de freixe sigui apta per a molts usos, principalment per a carreteria i per a les carrosseries de luxe. Per a les baranes o vares dels carros i tartanes i per a les llances o timó dels cotxes i per a tota mena de treballs de torneria, el freixe constitueix la fusta ideal. Demés el carbó de freixe és molt ric en calories i les seves cendres contenen molta quantitat de potassa. L'escorça de freixe produeix una matèria colorant blava.

Les fulles s'utilitzen quasi sempre en l'alimentació dels animals. El seu valor nutritiu és doble del de l'alfals verd. La composició química bruta d'ambdós aliments és com segueix:

	Matèria seca	Proteïna	Grassa	Hidro- carbonats	Cel·lu- losa
Alfals verd	76	3'9	0'8	9'3	7'8
Fulles de freixe . .	55	5'2	1'2	30'1	4'8

Tots els animals accepten amb gust les fulles de freixe, principalment quan són verdes.

El freixe posseeix a més propietats terapèutiques. Totes les parts del freixe, escorça, rels, fruits i fulles poden ésser utilitzades en medicina. Antigament l'escorça constituïa un remei aperitiu, diurètic i antifebril. Aquesta última propietat era tan generalitzada, que l'escorça del freixe passava per sucedani de la quina, fins al punt que se l'anomenava quina d'Europa.

Les rels s'usaven per a combatre la hidropesia. Les fulles tenen propietats anàlogues a les de l'escorça, essent també una mica purgants, però sembla que la seva acció principal és la d'ésser antireumàtica i antigotosa. El millor tractament contra el reuma, diuen, inclús alguns metges, consisteix a prendre durant quinze dies infusions de fulles de freixe, repetint aquest tractament cada dos mesos. Les fulles també poden emprar-se contra el mal de ronyons, procedint de la següent manera: es posen de deu a quinze grams de fulles a bullir en un litre i mig d'aigua. L'ebullició ha d'arribar a 120 graus i l'aigua ha de quedar reduïda a un litre. Aquesta tisana es pren amb sucre o sense, al matí, a l'endejú, o a qualsevol hora del dia.

Les fulles de freixe s'han de collir quan se greguen una mena de goma, cosa que succeeix, segons els climes, entre juliol i setembre. Després es fan assecar a l'ombra en un local ben ventilat, i no s'utilitzen fins que són seques.

El freixe es reproduïx fàcilment per granes; els altres procediments de multiplicació no donen tan bons resultats. Serà, doncs, fàcil fer un viver i d'allí procedir a les plantacions necessàries.

P. BLANC

Feu que la ració sigui completa i nutritiva afegint-hi uns grams de

NITROGINA

i obtindreu un engreix ràpid dels porcs i una gran producció d'ous en les gallines

Demanin referències i preus a: FRANCESC ESPINAS - J. A. Clavé, 17 - Telèfon 12.202 - Barcelona

UNA MICA DE TOT

LA CONSERVACIO DE LES PATATES

Una de les tantes maneres és la proposada per Mr. Cadoret, col·laborador d'aquesta Revista.

Les patates, després d'haver-les tret els ulls, es tiren en un safareig on hi haurà aigua amb sal al 2 per cent, i on s'hi estaran quatre o cinc hores. L'aigua salada mata els gèrmens, o almenys els priva de tornar a créixer i la patata no es ressent d'aquest bany.

Les patates un cop tretes de l'aigua es posen a secar al sol i si queden humides s'empolven amb cendra o amb calç.

LA TEMPERATURA DELS CELLERS

Els vins són molt sensibles a les temperatures extremades. La temperatura òptima dels cellers ha d'ésser de 10 a 15 graus.

DESPRES D'HAVER COMPRAT GARRINS O PORCELLS

Quan s'han comprat animals d'aquesta mena a diverses mans o a una sola, però que els garrins siguin de diversa procedència, el resultat immediat és que entre ells es mosseguen de mala manera.

Un dels procediments que van millor per a evitar que es mosseguin les orelles és untar-les amb una pomada de llard o greix, petroli i sofre. Aquesta pomada també serveix per a tractar els mossegats.

Això que sembla que no té cap importància, en té molta. La inflamació de les orelles que resulta de les mossegades, inflama al mateix temps la glàndula paròtida o bives i llavors l'animal a més del mal de cap que té no pot quasi menjar. Aquest és el principi d'un malestar que a vegades s'acaba amb la mort de l'animal.

LA FABRICACIO DEL NITRAT DE CALÇ SINTETIC

El nitrat de calç s'obté oxidant l'amoníac sintètic. El laboratori d'electrolisi de l'aigua per a furnir l'hidrogen de l'amoníac pot donar 2.700 metres cúbics d'hidrogen per hora. A Soulom (Provença) hi ha la fàbrica més gran de França, instal·lada en 1927. La instal·lació consta de sis unitats capaces de produir cada una set tones cada vint-i-quatre hores. La producció diària és actualment de 300 quintars i aviat arribarà a 1.000. La fàbrica exigeix l'enorme força de 50.000 cavalls.

EL SUTGE

El sutge és un bon adob. Conté el 70 per 100 de matèries orgàniques, 2 per 100 de potassa i una mica d'àcid fosfòric. A més de poder-se utilitzar per adob té propietats insecticides, les quals troben sempre en l'hort una bona aplicació.

El sutge barrejat en parts iguals amb la calç protegeix les llavors així que acaben de sembrar-se contra les eugues que acostumen a menjar-se-les. En els prats envaïts per la molsa també dóna bons resultats. Serà avantatjós utilitzar el sutge barrejat amb altres adobs, especialment amb la calç.

VI AMB GUST DE SOFRE

Per causes diverses, principalment el sofratge tardà dels raïms, poc abans de la verema, o a la presència en la bóta de trossos de llucet, o a un sulfitatge exagerat, el cert és que el vi agafa gust de sofre.

Si el gust és poc accentuat, a vegades una trasbalsada és suficient per a fer-lo desaparèixer. Alguns vinicultors, per tal que el vi s'aïregi més, el tiren damunt d'un covenet posat dintre un cossiòl.

Quan el gust és molt fort, llavors l'única manera de fer desaparèixer del vi el gust d'ous podrits consisteix a trasbalsar-lo en bótes prèviament sofrades o sigui enlluquetades. Aquest tractament, que a primer cop d'ull estranya als

viticultors, és d'una gran eficàcia. L'àcid sulfúric i l'àcid sulfhídric es descomposen mutualment, formant-se sofre i àcid pentatònic absolutament inodor.

A vegades cal repetir l'operació; llavors la trasbalsada deu ésser una mica airejada.

EL ROVELL VERMELL DELS OUS

Els ous que tenen un rovell vermell són més apreciats que els de rovell descolorat.

Els aliments influeixen d'una manera notable en la coloració del rovell. Les gallines que mengen per tot gra exclusivament segle o blat, fan un rovell groguenc. El blat de moro dona un rovell de color pujat. Per regla general, totes les granes, tuberculs o fruits de color vermell produeixen el rovell desitjat pel consumidor.

Un altre aliment del qual no s'havia fet cas fins ara passa per donar als ous un rovell de bon color. Aquest aliment és la grana de pebrot.

Les granes es deixen assecar. A cada gallina se li dona diàriament mig gram de grana de pebrot en forma de farina. Al cap d'una setmana ja es coneixen els efectes.

LA FLORIDURA

És una malaltia produïda per un fungus microscòpic, el *mycoderma vini*, que es desenrotlla en la superfície del vi en contacte de l'aire.

Els fungus examinats al microscopi tenen forma el·líptica, i són una mica més grossos i llargs que la llevadura del vi.

El vi florit, per regla general, és brillant. Però a mesura que la invasió del *mycoderma* progressa, el vi es torna una mica tèrbol i perd enterament el gust primitiu.

Les bótes que no són plenes i que es mantenen mal tapades o destapades, són més propenses a què el vi sigui envaït per la floridura.

El tractament contra el vi florit consisteix a acabar d'emplenar la bóta i deixar que surti la floridura pel forat de dalt. El vi net de floridura es trasbalsa a una altra bóta ben enlluquetada.

NOVES ESPECIES VEGETALS

Un botànic de la Universitat de Califòrnia, el professor T. H. Goodspeed, en aplicar els raigs X i el ràdium a les cèl·lules sexuals de certes plantes, ha determinat la producció de noves es-

pècies, o sigui que el color, la forma, la textura i les dimensions d'una planta, en un termini relativament curt, queden transformats.

Les noves espècies adquireixen caràcters hereditaris, i per consegüent les propietats de la planta modificada són susceptibles de transmetre's a la descendència.

LES CUQUES FILOSES DEL PRUNER

El mes d'abril-maig les cuques filoses teixeixen llur niu dintre el qual es posen a l'abric desl insecticides.

Per consegüent, és abans que cal utilitzar els mitjans de destrucció. Els líquids arsenicals o els de nicotina són els millors.

S'ha de polvoritzar l'extremitat dels branquillons i practicar dos tractaments i a vegades tres, a començar així que la vegetació es mostra ràpidament activa.

UNA BONA PINTURA PER A LES FUSTES QUE HAN D'ESTAR A LA INTEMPERIE

Poseu a fondre un quilo de carbonat de plom, amb 100 grams d'aiguarràs. Afegiu tot remenant, 500 grams d'oli de llinosa i després fum d'estampa fins a obtenir un color grisenc, que serà menys embrutívol que el blanc. Per a pintar en dues capes un metre quadrat caldrà 1.700 grams d'aquesta pintura, la qual es seca molt poc a poc. Si és necessari que la pintura s'assequi aviat, caldrà afegir-hi 100 grams de secant líquid. Però la pintura sense secant dona millors resultats.

EL TEMPS QUE VIUEN ALGUNS ANIMALS

Els cocodrils són els animals que viuen més anys, puix que arriben als 250; després segueixen els elefants que poden viure fins a 200; algunes espècies de tortugues, 150; les àligues, els cignes i els corbs, 100.

Els lloros o papagais, de 60 a 80; els rinocerós, 60; les oques i els camells, 50; els voltors, 40; els cérvols, 30.

Els bovins, animals de peu rodó, paons, caderneres i pinsans, de 20 a 25 anys; les daines, els porcs i els llops, 20; els rossinyols, gats i gossos, de 15 a 20; les guineus o guilles i les ovelles, 12; cabres i gallines, 10; conills, llebres i esquiroles, de 7 a 8; les abelles, un any.

En fi, les mosques viuen tan sols algunes setmanes i altres insectes a penes algunes hores.

NOTICIARI

LA SETMANA FORESTAL

SESSIÓ PREPARATÒRIA

Es celebrà, al saló d'actes de l'Institut Català de Sant Isidre, la sessió preparatòria per tal de nomenar les taules presidencials de les diverses seccions de l'Assemblea.

SESSIÓ D'OBERTURA

El dia 11, a les dotze del migdia, al Saló de Cent de la Casa de la Ciutat, tingué lloc la sessió d'obertura de la Setmana Forestal.

Ocupaven la taula presidencial el representant del ministre de Foment, director general de Boscos, Caça, i Pesca, senyor Elorrieta; el marquès de Marianao, president del Patronat organitzador; representants de les autoritats de Barcelona; el general Vives, per la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental; el canonge Riera, en representació del bisbe, i el senyor Aixelà, per l'Exposició.

Després d'ésser declarada oberta la sessió pel representant del Govern, el secretari, senyor Joan Riba, llegí la formació de les meses executives de les seccions, i la del Comité honorari.

Prengué després la paraula el marquès de Marianao, el qual digué que a Catalunya feia ja molt de temps que s'experimentava l'anhel de fer quelcom positiu a favor de la cura i repoblació forestal. Parlà de les relacions íntimes que uneixen l'agricultura, la indústria i el comerç. Estudià extensament la riquesa forestal espanyola en els diversos caràcters de cada regió.

Avui es parla molt—diu—de la feintegració dels obrers al camp, i el que s'hauria de fer per a facilitar-la és la construcció de cases barates pels mateixos obrers del camp, amb preferència a les cases barates de ciutat, sense que això vulgui dir—afegeix—que la importància d'aquestes darreres no sigui gran. A Catalunya—diu—existia una institució tradicional profitosa i favorable a la conservació i riquesa del país: l'hereu.

Explica com abans de l'any 1835 els boscos eren molt abundants i com desaparegueren amb la desamortització. Diu que ell ha vist el Llobregat navegable fins a Sant Boi.

Existia també la classe mitjana catalana, la «nobleza amb espadenyes» que no deixava de reportar els seus beneficis a la regió. Aquell patrimoni íntegre que l'hereu rebia era un lligam a la terra hereutada. Repartint-se una propietat en diferents filis, aquesta sofreix una disminució de valor en les seves parts, la qual cosa vol dir que el posseïdor no sent per ella la mateixa amor. D'ací ve que ella sigui venuda, i també l'emigració cap a la ciutat a cercar aquell treball que una vegada s'hi és no es troba. Parla de les belleses d'aquelles tradicions i del benefici que representaven per a Catalunya. En acabar fou molt aplaudit.

Prengué la paraula després el senyor Josep Lillo,

director de l'Institut Forestal d'Investigacions i Experiències. Diu que la riquesa forestal s'ha d'industrialitzar, i propugnà la unió de la tècnica i el treball.

Parlà després el representant de la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental i el representant de l'alcalde.

El director de Boscos finalment, digué que és la primera vegada que se celebra a Espanya una Assemblea Forestal no iniciada i organitzada pel Govern. En remarcar la seva importàcia, digué que la base principal d'un progrés permanent per un país és obtenir del seu sòl la producció necessària al seu consum.

Esmentà com el tema més important dels que l'Assemblea té preparat per a tractar és el del suro. Afeegí que referent a l'exportació, la indústria surera és més important que l'oliverera.

Acabà dient que espera desitja que els treballs de l'Assemblea prossegueixin una finalitat ben positiva, i que els resultats siguin ben fructífers.

Ell mateix aixecà la sessió.

Com els anteriors oradors, fou molt aplaudit.

A l'Ajuntament mateix els assembleïstes foren obsequiats amb un lonx-vermut.

A la tarda tingué lloc una visita col·lectiva al camp d'experimentació situat al final de la Diagonal, a Pedraibes.

En un vast terreny hi ha instal·lats aparells destinats, els uns a fer carbó vegetal, els altres a aprofitar-lo. L'interès de la visita començava ja amb l'òmnibus que portà al camp una part dels assembleïstes. Es tracta d'un Panhard de dues tones amb gasogen de carbó vegetal que acciona un motor de 10 C. V. El senyor Sanguino donà interessantíssimes explicacions sobre el funcionament i economia dels diversos aparells. Així explicà com el camió anà de París a Milià, de Milià a Madrid i de Madrid a Barcelona solament amb el gas extret del carbó vegetal. Vint-i-cinc quilògrams de carbó — digué — són suficients per córrer 100 quilòmetres a una velocitat mitja de 55 a 60 quilòmetres per hora. És interessant — digué el senyor Sanguino — el procediment per al transport, sobretot de fustes i carbons ja que amb els residus d'aquests el transport resulta gratuït. El funcionament del gasogen és a base de la combustió lenta del carbó que produeix òxid de carbó i la descomposició del vapor d'aigua que conté, en oxigen — que es crema — i hidrogen que en mesclar-se amb l'òxid i amb l'aire forma un gas pobre mitjançant el qual funciona el motor. En el camió el gasogen ocupa un dipòsit cilíndric a l'esquerra del xofer mentre que a la dreta un altre de semblant és un purificador de coc que neteja el gas de tota impuresa que pogués perjudicar el motor. Aquest gasogen es pot també carregar amb llenya amb l'únic inconvenient del major volum necessari.

D'un sistema semblant, però que sois funciona amb carbó, és un gasogen que presenta després el senyor Sanguino. Aquest aparell que consum una lliura de carbó per C. V. hora, pot servir tant per a la calefacció

ció com per a produir força o llum. Per augmentar el rendiment té un injector d'aire que augmenta la força de 5 a 12 cavalls.

Al mateix camp hi ha muntats també diversos forns per a la producció de carbó, gàvies per al foc dels guardaboscós, per tal d'evitar incendis, i altres dispositius.

PRIMERA SESSIÓ

Acabada la inauguració del Camp d'Experimentació els assembleistes es dirigiren al Palau d'Agricultura on tingué lloc la primera sessió.

Presidia el marquès de Marianao i després de l'obertura s'entrà, tot seguit, en matèria.

Foren llegides les ponències, interessantíssimes, de les quals foren aprovades les següents conclusions:

Tema I. — «Repoblació i tractament de monts de propietat particular». Conclusions de la ponència del senyor Lluís Ferrer Jaume:

1. L'economia forestal requereix que cada mont estigui sotmès a un règim de Gerència tècnica que havent establert el seu projecte d'Ordenació dirigeixi l'explotació d'acord amb les bases del projecte, i procuri el seu compliment en l'espai, en el temps, tant en la seva importància total com en la seva continuïtat.

2. Una nacionalització del capital forestal és la forma lògica actual de desplegar la propietat forestal particular.

3. Aquesta racionalització requereix una superfície mínima per a la concessió dels fins.

4. Aquesta superfície ve definida per la superfície que pugui ésser denominada per la capacitat tècnica de la Gerència.

5. Aquesta racionalització, en conseqüència, requereix una concentració de propietats forestals llindants, per a sotmetre-les a una soia Gerència.

6. Aquesta concentració requereix prèviament i amb urgència la formació del cadastre forestal, completa, a fi de donar caràcter mobiliari el document representatiu de la riquesa immobiliària.

7. Les associacions o societats que es constitueixin amb fins d'explotació forestal seran exemptes de submissió a les normes del Codi de Comerç i a més de tota càrrega o tribut independent de la contribució territorial rústica que ja satisfan els predis agregats.

Tema II. — «Formes de mont més convenients per a l'interès particular amb preferència a base de «pinus halepensis». — Conclusions de la ponència dels senyors Francesc J. Roderó i Josep L. Vives:

1. Els monts particulars de gran extensió han d'ésser sotmesos a tractaments d'ordenació. Els monts de petita i mitjana extensió (Menys de 200 Ha) poden tractar-se en masses uniformes i coetànies en tota llur extensió per faixes i bosquets o per curtes a mata rasa amb reserves, sense previ pla d'ordenació.

2. Per a la millor explotació dels monts de mitjana i petita extensió és d'aconsejar la mancomunitat de propietaris.

3. Seria convenient que els propietaris cedissin parcelles d'experimentació en llurs monts de pi halepensis.

Tema III. — La resinació del «pinus halepensis» a Espanya». Conclusions de la ponència dels senyors Vicens Cutanda i Salazar i Marian Sevilla Peñalva.

1. El «pinus halepensis» per la seva producció

de resina, el seu rendiment i viabilitat d'aquesta explotació ha de considerar-se com a espècie resinera.

2. Per a la seva adaptació als terrenys pobres en climes secs i les seves produccions, és el «pinus halepensis» una vàlida espècie repobladora de la Zona Mediterrània.

3. Ha de dur-se a cap una catalogació dels terrenys despulats per a la repoblació amb el pinus halepensis i una revisió de les superfícies poblades que apareixen assignades a propietat pública o particulars com a cobertes per aquesta espècie.

4. L'explotació de resines en el pinus halepensis és compatible amb el seu normal aprofitament de la fusta tenint present com a principal aplicació d'aquesta fusta la d'emalatge de fruits.

5. Cal efectuar estudis experimentals per a investigar la merma de fusta produïda per la resinació d'aquesta espècie.

6. Com a conseqüència de l'estudi precedent, haurà de deduir-se l'augment de renda degut a la resinació.

7. Efectuant-se la resinació en el pinus halepensis pel mateix sistema i anàlogues normes empíriques que en el pinus pinaster, procedeix l'establiment, per l'Institut Forestal d'Investigacions i Experiències, de llocs d'assaig en monts de pinus halepensis, amb parcelles on s'estudiïn les influències de l'espessor, de les dimensions, nombre i disposició de les cares, de la dimensió i el creixement de les entrecares, de l'edat i diàmetre en començar la resinació, dels diàmetres, de la freqüència i intensitat de les labors i en general de tots els factors que influeixin en la producció, així com l'estudi tècnic de les particularitats observades en les explotacions existents per a l'obtenció de normes més adequades a la racional explotació resinera d'aquesta espècie.

8. Ha d'estudiar-se per l'Institut Forestal d'Investigacions i Experiències la tècnica de la fabricació de productes resinosos amb resines de pinus halepensis per a conèixer les possibles modificacions en procediments i aparells, així com el dels seus productes derivats i noves aplicacions.

9. Convé estudiar la conveniència de presentar al mercat per separat els productes resinosos procedents del pinus halepensis i els que s'obtenen de resines d'altres pins.

Tema IV. — «La correcció de torrents.—Importació dels fins que persegueix i dels resultats obtinguts». Conclusions de la ponència del senyor Angel Esteva i Bardia.

1. Convé formar amb els torrents espanyols dos grans grups que poden denominar-se d'alta muntanya, i torrents-rambles; admetent l'existència d'un grup menys nombrós que participa dels caràcters dels dos anteriors i la d'una variant dels torrents-rambles caracteritzada pels rius torrencials del sud, sud-est de la península i rambles de llevant.

2. Considerant el caràcter d'urgència que avui revesteix la correcció dels torrents en general la restauració forestal de les conques de proveïment dels pantans en construcció o en projecte, cal accelerar l'actuació dels serveis hidrològic-forestals de l'Estat i de les Confederacions i intentar aconseguir la col·laboració directa i mancomunada de les empreses explotadores o concessionàries de grans embassaments i des de les Cambres de propietat rústica i de la Indústria, que ultra poder actuar amb més rapidesa que els organismes oficials, tindrien per a cada

cas la solució pràctica i a la vegada harmònica amb els seus propis interessos dels problemes de caràcter social que forçosament han de plantejar en la muntanya els treballs forestals.

3. Activar els estudis teòrics i experimentals que condueixin com més aviat possible al coneixement de la mesura de la despesa sòlida dels rius en els quals hi ha construïts o projectats grans embassaments.

SEGONA SESSIÓ

A les deu del matí continuà a la sala d'actes del Palau d'Agricultura la sessió de l'Assemblea començada abans d'ahir a la tarda i durant la qual no fou possible un acord.

A les deu es reuní novament en sessió l'Assemblea, i es posà a discussió en primer terme «La resinació del *Pinus Halepensis* a Espanya», del qual són ponents els senyors Vicents Antada i Marian Sevilla.

Els ponents exposen els avantatges que el *Pinus Halepensis* donen per a la repoblació de la zona mediterrània i de tots els terrenys secs i pobres i la seva capacitat de resinació.

Després d'una lleugera discussió s'aproven les següents conclusions:

Primera.—El *Pinus Halepensis* per la seva producció de resina, rendiment i viabilitat d'aquesta explotació ha de considerar-se com a espècie resinera.

Segona.—Per la seva adaptació als terrenys pobres en climes secs i les seves produccions, és el *Pinus Halepensis* una valuosa espècie repobladora de la Zona Mediterrània.

Tercera.—Ha de dur-se a cap una catalogació dels terrenys despulats propis per a la repoblació amb el *Pinus Halepensis* de una revisió de les superfícies poblades que apareixen assignades a propietat pública o particular com a cobertes per aquesta espècie.

Quarta.—L'explotació de resines en el *Pinus Halepensis* és compatible amb el seu normal aprofitament de la fusta, la principal aplicació de la qual és la d'emballatge de fruites i que en gran escala consum el mercat lleuantí.

Cinquena.—Cal efectuar estudis experimentals per a investigar la merma de fusta produïda per la resinació d'aquesta espècie.

Sisena.—Com a conseqüència de l'estudi precedent haurà de deduir-se l'augment de renda degut a la resinació i la influència de la merma de creixement.

Setena.—Efectuant-se la resinació en el *Pinus Halepensis* pel mateix sistema i anàlogues normes empíriques que en el *Pinus Pinaster*, procedeix l'establiment, per l'Institut Forestal d'Investigacions i Experiències, de llocs d'assaig en monts de *Pinus Halepensis*, amb parcel·les on s'estudiïn les influències de l'espessor, de les dimensions, nombre i disposició de les oïres, de la dimensió i el creixement de les entrecares, de l'edat i diàmetre en començar la resinació, dels diàmetres, de la freqüència i intensitat de les labors i en general de tots els factors que influeixen en la producció; així com l'estudi tècnic de les particularitats observades en les explotacions existents per a l'obtenció de normes més adequades a la racional explotació resinera d'aquesta espècie.

Vuitena.—Ha d'estudiar-se per l'Institut Forestal d'Investigació i Experiències la tècnica de la fabricació de productes resinosos de *Pinus Halepensis* per a conèixer les possibles modificacions en procediments

i aparells, així com el dels seus productes derivats i noves aplicacions.

Novena.—Convé estudiar la conveniència de presentar al mercat per separat els productes resinosos procedents del *Pinus Halepensis* i els que s'obtenen d'altres pins.

El senyor Angel Esteva i Bardia, ponent del tema IV, que es titula «La correcció de torrents.—Importància dels fins que persegueix i dels resultats amb això obtinguts». El senyor Esteva explicà aquest problema, la seva importància a Espanya i la manera de resoldre'l amb la repoblació forestal de les conques de proveïment dels pantans. Diu quina pot ésser l'actuació dels serveis Hidrològics Forestals de l'Estat i la necessitat d'aconseguir la col·laboració de les empreses posseïdores de grans embassaments i de les Cambres de la propietat rústica.

Presenta tres conclusions que són amplement discutides, i per fi són aprovades. Les dites conclusions són:

Primera.—Convé formar amb els torrents espanyols dos grans grups que poden denominar-se d'alta muntanya, i torrents-rambles; admetent l'existència d'un grup menys nombrós que participa dels caràcters dels dos anteriors i la d'una variant dels torrents-rambles caracteritzada pels rius torrencials del Sud Sud-Est de la península i rambles de llevant.

Segona.—Considerant el caràcter d'urgència que avui revesteix la correcció dels torrents i en general la restauració forestal de les conques de proveïment dels pantans en construcció o en projecte, cal accelerar l'actuació dels serveis hidrològico-forestals de l'Estat i de les Confederacions i intentar aconseguir la col·laboració directa i mancomunada de les empreses explotadores o concessionàries de grans embassaments i de les Cambres de la propietat rústica i de la Indústria, que, mitjançant el poder actuar amb més rapidesa que els organismes oficials, tindrien per a cada cas la solució pràctica i a la vegada harmònica amb els seus propis interessos dels problemes de caràcter social que forçosament han de plantejar en la muntanya els treballs forestals.

Tercera.—Activar els estudis teòrics i experimentals que produeixin el més aviat possible, al coneixement de la mesura de la despesa sòlida dels rius on hagin estat construïts o projectats grans embassaments.

En les discussions de les conclusions aprovades en aquesta sessió hi intervingueren els assembleïstes senyors Ponç, Tusquets, Plana, Alfaro, Lleó, Mir i Riba.

La sessió s'aixecà a tres quarts d'una.

TERCERA SESSIÓ

Al saló de sessions del Palau d'Agricultura, a les deu del matí, es reuní sota la presidència del senyor M. Rabentós la segona secció de l'Assemblea Forestal.

Després de declarada oberta la sessió pel president es llegí una comunicació de l'advocat notari senyor Vicents Surió Sura sobre el tema «Repoblació forestal de muntanyes particulars amb l'ajut del Govern».

El ponent Josep M. Galindo llegí el seu treball sobre el tema V, «Industrialització de la muntanya». «Fustes, llenya, brolla», i una memòria de Vicents Percha. Les conclusions de la ponència presentada advoquen per la industrialització de la muntanya, que equival—segons ell—a valoritzar-la.

Diu que la industrialització de les muntanyes està tan relacionada amb el transport, que és necessari que es construeixin per l'Estat, Municipis i particulars, camins o vies de desembocament, obeint a un pla de conjunt, i que les vies fluvials, ja sigui per l'Estat, ja per particulars, siguin millorades en llurs condicions, posant-les en situació de generalitzar llur servei, tot unit a estudiar i revisar les tarifes ferroviàries.

Sobre aquest punt han fet objeccions i presentat addicions els senyors Martínez Corretger i Francese Muntanyola. L'addició presentada per aquest darrer es discutirà en una altra sessió de l'Assemblea, atenent un preo del director general de muntanyes.

Es discuteix l'addició del senyor Corretger. Hi intervénen els senyors Jansana, González Real i Lillo, el qual demana que les conclusions del treball del senyor Corretger es deixin també per un altre moment. El senyor Jansana s'adhereix a les manifestacions anteriors i proposa que es fixi una hora extraordinària per a tractar l'esmentat tema, la qual cosa queda acceptada.

Un delegat del comissari de Suècia a l'Exposició invita els assembleistes a una projecció d'un film documental sobre cura, elaboració, indústria i tractaments generals de la fusta al saló de projeccions del Palau Victòria Eugènia.

Després el senyor Josep Lillo llegeix la seva ponència sobre «Aplicació dels productes forestals a la fabricació del paper», que correspon al tema VIII, en el qual fa un estudi de la capacitat productora d'Espanya en les espècies necessàries per a la fabricació de pastes de paper i de les espècies forestals preferibles per a aquesta indústria.

A continuació dona lectura a les següents conclusions, que són aprovades amb l'addició a la primera d'una esmena proposada pel senyor Caro incloent-hi la província de Granada.

Primera.—Espanya té capacitat suficient per a produir la fusta i l'espart necessaris per a la fabricació de paper que consum. La zona més adequada per a aquesta producció és la carenada pirenenca des de Girona a Galícia i el Centre i Llevant de la península.

Segon.—Cal afavorir la restauració de les muntanyes d'abet (*Abies pectinata*), pi negre (*Pinus montana*), pi silvestre (*Pinus sylvestris*) i bedoll (*Betula alba*) dels Pireneus, ampliant la seva àrea i ordenant-los amb vistes a l'objecte que se'ls destina; a les rives han de cultivar-se intensament els pollancs.

Tercera.—A la zona cantàbrica de l'anomenada carena, ha d'impulsar-se per altituds esgronades la repoblació amb eucaliptus i pollancs, pi insignis i pi hamiltoni.

Quarta.—Els millors espartars del Centre i Sud-Oest d'Espanya han d'ordenar-se per a aquesta producció.

Cinquena.—Han d'industrialitzar-se les tres zones citades en relació amb la producció de cel·luloses i paper.

Després es discuteix el tema «La seda artificial i les seves primeres matèries», i el seu autor, senyor Ignasi Echevarria, exposa el fruit de les seves experiències i les mesures que han d'adoptar-se per a col·locar Espanya en primer lloc respecte a aquesta indústria.

S'aproven les següents conclusions:

Primera.—Aquesta Assemblea considera d'urgent necessitat abordar el problema de la creació d'una

indústria forestal nacional, per estimar que en la seva solució existeix una de les bases indispensables per a la revalorització de molts productes forestals espanyols despreïats actualment, susceptibles d'ésser transformats en matèries elaborades de major valor, menor volum i més fàcil i menys costós transport.

Segona.—Pel que fa a la indústria de la seda artificial, aquesta Assemblea acorda que, per ésser la cel·lulosa la matèria bàsica per a la seva elaboració i afectar a més a la defensa nacional com a primera matèria per a la fabricació de pólvora, s'adopti la conclusió d'elevat a coneixement dels poders públics la conveniència de nacionalitzar la indústria de pastes químiques mitjançant l'ús de les fustes i esparts espanyols, amb la qual cosa, ultra crear-se una nova riquesa nacional, caldria assegurar als fabricants de seda artificial l'adquisició de l'estock de pasta necessària per al consum.

Tercera.—Amb el fi de substituir les pastes estrangeres amb les nacionals, ha de procedir-se a una labor mancomunada, i encomanar-se al laboratori de cel·luloses de l'Institut Forestal d'Investigacions i Experiències la continuació dels anàlisis i estudis iniciats amb fustes i esparts espanyols i procurant en-sembls la realització industrial, per a la qual cosa se sol·licitarà de l'Estat l'ajut necessari als futurs establiments de fabricació de pasta química.

Quarta.—Igualment aspira aquesta Assemblea a què totes les primeres matèries necessàries per a l'elaboració de seda viscosa siguin sempre de preparació espanyola, que a la Península n'hi ha existències superiors a la capacitat de consum de les fabricacions de seda.

A continuació s'aixeca l'acte.

Tal com s'anuncià, la sessió de la tarda se celebrà al saló d'actes de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, a causa d'haver-se de projectar unes pel·lícules, cosa prohibida al Palau d'Agricultura.

Presideix el baró d'Esponellà, el qual, com a president de l'Institut, obra la sessió congratulant-se en-sembls de la circumstància que ha portat els assembleistes al nou estatge. Cedeix aleshores la presidència al senyor Raventós i comença la lectura del tema VI, del qual és autor el senyor Sanguino, «Utilització dels productes forestals com a substitució dels carburants líquids en els motors d'explosió aplicables a camions, tractors i motors fixos auxiliars dels treballs agrícoles».

El senyor Sanguino es refereix a les experiències fetes en el camp d'Experimentació; presenta l'esquema del gasogen i n'explica el funcionament i l'economia, i proposa les següents conclusions:

Primera: L'ús dels gasògens permet obtenir de la llenya, fustes i residus forestals, així com dels carbons vegetals o llurs aglomerats, «El gas forestal», producte carburant utilitzable en els motors d'explosió de camions, tractors i motors fixos auxiliars dels treballs agrícoles en condicions semblants a les dels carburants líquids.

Segona.—Amb l'emprament dels productes forestals com a substitutiu de la gasolina s'obté, tot i tenint en compte el major cost dels aparells i el seu entreteniment, una important economia, puix en termes generals 1'5 quil. de carbó vegetal reemplacen un litre d'essència.

Tercera.—En totes les explicacions forestals i naturalment en moltes agrícoles pot, per mitjà de maquinària senzilla i sense grans despeses, produir-se

energia, la qual cosa afavoreix la industrialització d'unes altres.

Quarta.—La facilitat de proveir els camions equipats amb gasògens del combustible que necessiten i l'economia que s'obté en els transports, fan possible situar en els mercats productes forestals de poc valor, així com convertir en explotables boscos i munts que avui no ho són perquè estan allunyats dels centres de consum.

Cinquena.—A Espanya tenim productes forestals en quantitat suficient per a substituir part del consum de gasolina i per a atendre noves industrialitzacions.

El senyor Carranza proposa una conclusió addicional perquè es dicti alguna disposició oficial afavorint l'ús dels gasògens.

Parla el senyor Illa de l'ampliació d'aquesta conclusió als propietaris particulars amb l'exempció d'impostos.

Ambdós extrems són aprovats.

El senyor Bernat llegeix tot seguit el seu interessant tema sobre «Carbonització per procediments moderns a base de forns transportables».

Exposa el senyor Bernal els inconvenients del procediment antic, tant pel rendiment com per l'economia, com pel temps necessari, i els avantatges dels forns per tots conceptes, i l'acceptació de les següents conclusions, que són acceptades per unanimitat:

1.ª Els forns transportables no necessiten mà d'obra especialitzada. En ells la mà d'obra resulta més barata que en la carbonera antiga, i s'obté més carbó.

2.ª Amb els forns transportables es pot carbonitzar tota mena de productes vegetals per la seva naturalesa o per la seva grandària, i la carbonització es pot fer a tot temps.

3.ª La carbonera antiga ha de desaparèixer de la pràctica del carboneig i emprar en el seu lloc els forns metàl·lics transportables.

4.ª La indústria de carbonització en forns transportables carbonitzant tota mena de productes, és l'únic mitjà de posar en producció garrigues i boscos que ara poc o res produeixen.

5.ª La facilitat d'obtenir carbó en forns transportables en qualsevol quantitat a tot emps i lloc i amb tota mena de llenyes i persones, permetrà als agricultors, ramaders, industrials forestals i agrícoles, transformar llurs llenyes en carburant econòmic, amb el qual podran moure llurs bombes, trilladores, màquines, etc.

6.ª El problema de la repoblació de la nostra pàtria, al qual tan valuosa cooperació poden prestar els particulars en llurs boscos, es facilitarà en la propietat privada des del moment que les llenyes procedents d'arrabassaments i neteges necessàries compensin amb la seva venda el cost de la mà d'obra emprada per a la repoblació i el sosteniment del repletat.

La carbonització en forns transportables, transformant aquestes llenyes petites en carbó, que després poden aglomerar-se, és l'única sortida.

Tot seguit el senyor Sanguino presenta M. J. Jagerschmidt, inspector principal d'Aigües i Boscos de la República francesa, el qual dóna una interessant conferència sobre els carburants nacionals.

Diu el conferenciant com els països de l'Europa Occidental són pobres en petroli i com, per lliurar-

se del domini estranger, cal que recorrin als carburants dits nacionals, o sigui als extrems de la llenya el carbó vegetal. Fa l'elogi dels gasògens i explica les experiències fetes pel ministeri de la Guerra aplicant-los a camiona. Pregunta per què, si amb el carbó vegetal s'obté una economia del 40 per cent no s'usa més, i en dóna les raons en la facilitat de maneig de la gasolina. Estudia el problema en altres països i la importància que aquesta solució té a les Colònies i amb un mapa de l'Àfrica Occidental explica el viatge fet per dos camions amb no altre carburant que el carbó que es feien els mateixos tripulants. En acabar fou molt aplaudit.

Un cop acabada la conferència foren projectats dos films en els quals el públic pogué apreciar els avantatges dels gasògens en les diverses aplicacions i els dels forns per fer carbó. L'auditori quedà en extrem satisfet.

QUARTA SESSIÓ

Al saló de sessions de la Casa de la Premsa es reuní el matí, a les deu, la segona secció de l'Assemblea.

Ocupava la presidència el director general de Boscos d'Espanya.

Després de declarada oberta la sessió es llegí immediatament, el treball sobre el tema X. «Indústria surera». El lector era el ponent mateix. Aquests hi estudià els primers treballs de la indústria, el seu ràpid desenvolupament i els seus temps de crisi.

En parlar de la importància que aquesta indústria té en l'economia i en l'aspecte social de la nació, diu que solament a la província de Girona existeixen 229 fàbriques i 30.000 obrers que es dediquen a l'elaboració de taps i altres aspectes de la indústria surera, com l'aglomerat, discos, etc., etc.

En llegir les conclusions va sorgir discussió.

El senyor Coma diu que la segona conclusió de la ponència defensa d'una manera molt vaga els interessos dels elements productors. Fa una relació històrica de les influències funestes que les empreses estrangeres han tingut sobre la indústria i per consegüent en la depreciaació de la primera matèria.

La conclusió de la ponència diu: «Podrà exportar-se el suro sobrant a les necessitats de la indústria nacional, però carregant-lo de sortida amb un tant equivalent al que se'ns imposa de dret d'entrada al suro elaborat».

El senyor Coma proposa que es faci l'addició de: «sempre que el preu mínim del mercat sigui el màxim del que es pagui en la collita anterior».

Intervenien diverses vegades defensant els seus respectius punts de vista els senyors Coma i Prat.

Així mateix hi intervenen els senyors Caro, Adrober, Pérez, Arruti, Planas, Ponç i el baró d'Esponellà.

El senyor Plo diu que el consorci que ell demana ha d'ésser l'encarregat de solucionar la proposició presentada pel senyor Coma. Aquest diu que en tot cas fóra necessari tenir una representació en aquest consorci que iguali la representació que hi tinguin els industrials.

El baró d'Esponellà diu que tot i considerant molt justa la petició del senyor Coma, és inaplicable per massa precisa. Ell creu que no hi haurà cap consorci que pugui acceptar-la.

Finalment se sotmet la qüestió a votació. La ma-

joria es decanta per l'acceptació de la clàusula del ponent.

Al capdavant, però, el senyor Prat i el senyor Coma arriben a una solució. L'addició d'aquest últim queda transformada de la següent manera: «Sempre que les entitats compradores fixin com a mínim el preu màxim pagat en la darrera collita en les quantitats representatives del 10 per cent del cupus total».

S'ha acceptat aquesta transició per tal que la conclusió pugui ésser aprovada per unanimitat i aconseguir així major eficiència.

Les altres conclusions s'han aprovat també. La quarta ha sofert una transposició d'ordre. Ha passat a ocupar el primer lloc.

El president ha obert després la discussió sobre el treball del senyor Corretger.

El baró d'Esponellà prega a la presidència que concedeixi solament els dos torns, l'un en pro i l'altre en contra, que fixa el reglament, ja que, segons la seva opinió, el debat que originen les conclusions d'aquests treballs seria iacobable.

El senyor Gelabert és el primer orador que pren la paraula per a refutar la segona conclusió de la ponència.

Després el senyor Muntanyola, adherint-se a les manifestacions del senyor Gelabert, fa una extensa exposició dels greus perjudicis que, segons ell, es causarà als petits importadors amb l'acceptació de la conclusió que combat.

Parla després el senyor Arbós, secretari de la Federació Nacional d'Importadors, el qual es manifesta contrari a les explicacions donades pel senyor Muntanyola.

Intervenien diverses vegades els senyors Muntanyola, Gelabert i ponent.

Se sotmet l'assumpte a votació. Queda acceptada en definitiva la conclusió amb els dos vots en contra dels senyors Gelabert i Muntanyola.

Les altres conclusions són acceptades unànimament, i el president aixeca la sessió.

A les quatre de la tarda, com estava anunciat, els assembleistes anaren a la secció sueca al Palau de Victòria Eugènia, a la sala de projeccions a la qual fou projectada una interessant pel·lícula sobre les explotacions forestals. Foren rebuts pel comissari de Suècia. La pel·lícula presentada interessà extraordinàriament els assembleistes, sobretot la part referent al transport fluvial de fusta. Els visitants, entre altres publicacions, foren obsequiats amb un fascicle sobre les indústries de la fusta a Suècia.

A les cinc de la tarda continuaren les deliberacions al saló d'actes del Palau d'Agricultura. Presidia el director de Boscos, senyor Elorrieta. El senyor Maspons i Camarassa, secretari de l'Institut de Sant Isidre, llegí el tema XI: «Incendis de boscos».

L'incendi — digué — és una de les causes principals de la desforestació d'Espanya. Produeix perjudicis irreparables al propietari, de fàcil que no hi ha manera de rescabalar-se'n, i perjudica la societat en general.

Dóna compte dels resultats i de les ensenyances que proporciona una estadística d'incendis forestals confeccionada per l'Institut Agrícola, de la qual es desprèn que tals sinistres són deguts tant a la maldat com a descuits i imprudències. Entèn que s'ha de castigar severament a tots els causants d'incendis.

Es desprèn també de l'estadística, que generalment no s'han pres mesures de prevenció, que hom manca d'organització per a combatre els incendis, i que no hi ha vigilància per a ajudar l'extinció i portar als tribunals els culpables.

Es plany, el conferenciant, del concepte que, en general, es té de la riquesa forestal, que sembla que sigui de tothom.

Ofereix — diu — una paradoxa tan manifesta com aquesta: es pretén coartar el dret del propietari de fer bon ús del seu, subjectant l'arbrat a aprofitaments racionals, i, en canvi, qui no és propietari es creu en el dret d'usar i abusar de tot el que en el bosc té a mà.

Relata a continuació, el senyor Maspons, les extralimitacions que es cometen al bosc i els danys que moltes vegades sense malícia, es causen, per a deduir que el bosc, principalment a l'estiu, passa per imminent perill d'ésser incendiat.

A continuació afirma que Espanya té magnífica legislació sobre incendis de boscos, però que generalment no es compleix; relata les prohibicions i les sancions que imposa la llei, i manifesta que se n'haurien d'afegir d'altres; analitza una a una les causes d'incendis, i estableix normes per a disminuir llur nombre i atenuar llurs conseqüències.

Es dirigeix als propietaris, i explica detalladament les mesures de prevenció que han de prendre, especialment en el que es refereix a la brossa que es forma en el bosc i que és l'element que més afavoreix la propagació dels incendis.

Acaba afirmant que l'arbre és la riquesa que ha d'infondre més respecte i protecció.

Tot seguit es passa a la lectura de les conclusions, que, després de petites addicions i de la intervenció dels senyors Pons i Tusquets, Coma, Arrúe, Oramas, i la lectura d'una carta del senyor Pérez, de Logronyo, queden aprovades, amb l'encàrrec, però, que el senyor Maspons les resumeixi perquè puguin ésser presentades de manera més concreta als Poders Públics.

Aquestes conclusions són:

Primera. A Espanya, com a tots els països, la disminució de les superfícies forestals obeeix a causes inevitables i a causes que poden i han d'ésser evitades. Entre aquestes, l'incendi; per a disminuir el seu nombre, combatre'is una vegada declarats i restablir la riquesa perduda, les actuacions descabellades a Espanya, fins avui dia, no són en proporció amb la magnitud de la calamitat nacional constituïda per aquests sinistres.

2.ª Tot incendi, ultra els perjudicis generals que ocasiona, perjudica el propietari del bosc per la destrucció de l'arbrat, per la depreciació que obté el que després de l'incendi ha de tallar, per la paralització que en la seva vida vegetativa experimenta el que queda en peu, per l'empobriment del terreny, per les despeses de regeneració i replantació i de neteja de la malura que es descabdella en abundància durant molts d'anys després de l'incendi.

Limita el crèdit a favor de la propietat forestal, puix que tota la garantia és exposada a desaparèixer en un moment.

Per la mateixa raó cohibeix el propietari per a conservar i millorar una riquesa que tant costa crear i que tan fàcilment s'extingeix.

3.ª És per això que no hi ha manera d'indemnitzar el propietari sinistrat de les pèrdues expe-

rimetades. Cal esperar que millorarà la situació amb l'aplicació del Reial Decret Llei del ministeri del Treball de 26 de setembre darrer, encomanant a la Comissaria d'Assegurances del Camp l'assegurança d'incendis de monts.

Seria convenient un aclariment de la R. O. de 25 d'agost de 1928, en el sentit d'incloure entre els que poden aspirar a rebre auxilis del Govern per haver quedat a la misèria a causa d'accidents que revesteixen proporcions extraordinàries, als que han quedat d'aquesta manera a conseqüència d'un incendi de bosc.

Per altra part, de la mateixa manera que si s'encén una casa o un edifici qualsevol, l'Hisenda reconeix la corresponent baixa en la contribució, així també tota hisenda destruïda per l'incendi ha de produir una baixa respecte a tot impost de l'Estat, província i Municipi, per tal que es repobli. L'excepció d'impostos no ha de tenir mai el caràcter de a més partir entre els altres contribuents. Així com una casa o un edifici poden reconstruir-se en poc temps, el bosc per a la seva reconstitució necessita un llarg període, durant el qual el propietari ha de fer quantiosos dispendis per a sembrar i plantar, encara que l'Estat li doni facilitats, per tal d'afavorir el descabellament de les noves plantacions; l'exempció de tot impost ha de comprendre, per tant, un llarg període: de vint a quaranta anys, segons les circumstàncies.

4.ª Cal infiltrar en la consciència pública el conveniència que la producció forestal és tan digna de respecte com una altra qualsevol i que exercint les muntanyes decisiva influència en la prosperitat econòmica i en el benestar general del país, tot bosc ha d'inspirar afecte i agraïment de tots els ciutadans. L'ús i el gaudi de la riquesa material de la muntanya correspon íntegrament al seu amo; de les seves bel·leses, de les seves bondats, dels beneficis generals que la muntanya pròdiga, en participen tots els ciutadans.

5.ª La puresa del mont, factor essencial de la seva existència, es marceix, les excelses qualitats es debiliten i es posa en risc la seva existència, si el que entra en el bosc no serveix el respecte i mirament que són deguts a tan magna i beneficent creació de Déu.

6.ª El mont és objecte de tota mena de profanacions i atemptats, quant està en la consciència pública que o se'l danya, o s'exposa a danyar-lo qui hi transita sense tenir en compte que és un conjunt d'éssers vius, sensibles per tant i que es ressenten de l'acció de tot agent que no vingui de la pròpia Natura i del tractament racional que ha de donar-los el seu amo.

7.ª Tot bosc, o els més d'ells, vénen a ésser com sembrats i plantacions permanents, de manera que mai no queden aixecades les collites. No inclinant-se la legislació espanyola a considerar-ho així, quan menys el Poder públic hauria d'acondicional el trànsit pels monts de forma que es causés el menor dany possible i s'allunyés el perill de causar-lo. Especialment en primavera, estiu i tardor, hauria de circumscriure's el pas pel bosc als camins i corriols.

8.ª Donar facilitats de tot ordre perquè el propietari pugui fer valer els drets que li dona el tenir vedada o acotada la fina, impedir el pastoreig i utilitzar tota mena de productes del bosc, tant si es

consideren espontanis com no (boles, pinyons, glans, ramatge, etc.)

9.ª Constituint l'existència de la brosa l'element més favorable per a la propagació dels incendis, és altament recomanable que el propietari curi de netejar periòdicament el bosc i en el seu defecte establir talla-focs, així com tenir preses d'altres mesures de precaució, tant de caràcter profilàctic com respecte a material extintor i de combat, a personal auxiliar i mitjans per a mobilitzar-lo ràpidament.

10. Han de posar-se en tot el seu vigor magnífiques disposicions llàstimosament oblidades de la legislació espanyola que prevenen els incendis i castiguen els incendiàries, ho siguin per imprudència i negligència o per malícia, completant-les amb d'altres que suggereixin alguns aspectes de la vida moderna.

Per la qual cosa han de complir-se les següents prohibicions:

a) Encendre llum i fogueres dins del bosc i a una distància mínima de dos-cents metres, tant per part dels transeünts com dels que en el bosc i a la indicada distància treballen; admetent, però, que aquests encenguin foc dins del bosc durant els mesos de novembre, desembre, gener i febrer, prenent les degudes precaucions; netejar de brosa el lloc en què es faci el foc, subjectant-la dins d'un volt de pedres o d'un clot, o per mitjà d'una xarxa metàl·lica que impedeixi el pas de partícules enceses o usant fogons a propòsit.

Així mateix ha d'admetre's la crema de la brosa un cop tallada i amuntgada i de l'herba dels marges pròxims al bosc durant els indicats mesos, si així convé al propietari o als cultivadors, sense perjudici de les indemnitzacions a què hi hagués lloc, cas de causar danys.

b) Portar llumins i fumar dins del bosc, tolerant-ho només durant els indicats mesos d'hivern.

c) La mendicitat pública o reduint-la aïmenys al terme municipal.

d) L'entrada de ramats en monts incendiats durant un llarg període.

e) La possessió de bestiar llanar i cabrum a aquells que no gaudeixin de terres pròpies o arrendades, per a pastures.

f) L'elevació de globus i figures de paper a base d'una esponja cremant durant els mesos d'estiu, a menor distància de sis quilòmetres de tota superfície forestal.

11.ª Tota vegada que en disparar l'escopeta, el caçador pot cremar la brolla, tant per la guspira que usant pólvora negra surt del canó com pel tac que es desprèn inflammat o roent, no aixecar el període de veda fins el primer de setembre com a mínim. Cas que hom no estimi convenient de fer general la disposició, limitar-la als monts i oblidar de totes maneres a usar tacs incombustibles.

12.ª Resultant incompletes o ineficaces les disposicions fins el present dictades per a evitar que les guspises i el carbó inflammat de les locomotores prenguin foc en els boscos immediats, ultra obligar les Companyies de ferrocarrils el compliment de l'article 33 del Reglament per a l'execució de la llei de policia de ferrocarrils de 8 de setembre de 1878, segons el qual es trobaran sempre proveïdes les locomotores dels aparells necessaris per tal de prevenir tot perill d'incendi i d'obligar-les així mateix a mantenir les vies netes d'herbes durant l'estiu, segons

disposa la R. O. de 23 d'agost de 1872, imposar-les l'obligació quan a menys de 200 metres de la via existeixin terrenys de naturalesa forestal, de deixar bandes longitudinals netes de malura, i retirar la que es talli i que les dites bandes han de tenir, no una amplada mínima de dos metres, com prescriu una R. O. de 30 de juny de 1881, sinó de vint metres, recabant a l'efecte la deguda autorització del propietari per tal de procedir a tallar i extraure la brolla.

13.ª Per tal d'evitar la producció de talla-circuits, obligar les Companyies d'electricitat a què, almenys una vegada a l'any, inspeccionin els cables situats en paratges de mont, per tal que no toquin el brancatge, tenint oberts al llarg de la línia carrerons nets de brolla.

14.ª Reglamentar la instal·lació i el funcionament de carboneres de manera que no se situïn en llocs voltats de brolla i no es desmunten sense estar el carbó apagat del tot; iguals prevencions han de prendre's pel que fa als forns de calç i rajoleria i respecte altres indústries que usen combustibles o matèries inflamables, i estatuir que de no estar situats fora i a certa distància del mont no podran funcionar a l'estiu.

15.ª El Reial Decret llei del ministeri de Foment de 6 de setembre creant l'Associació Nacional per a la defensa contra els incendis de la riquesa forestal, ha d'ésser lloc de partida d'actuacions de diferent origen i caràcter que detinguin la desforestació d'Espanya a causa dels incendis.

No es formulen conclusions respecte els extrems fonamentals del decret—que són al mateix temps d'importància capital per atenuar els estralls dels incendis forestals—perquè cap de les mesures de previsió que estableix (guarderia, material de combat) així com l'organització per a l'extinció (personal de la localitat) i els procediments per al restabliment de la riquesa incendiada (assegurança, repoblació) són objecte d'altres ponències en aquesta Setmana Forestal.

Tot seguit es llegeix la ponència (Tema XII) del senyor Joan A. Pérez-Urruti, sobre «Assegurances d'incendis de boscos», que ha de discutir-se a Girona perquè se n'assabentin els assembleistes que no aniran a l'excursió.

I s'aixeca la sessió.

CINQUENA SESSIÓ

Excursió a Les Gavarres i a Girona

A les vuit del matí, com estava anunciat, sortiren els assembleistes cap a Les Gavarres i Girona. Es formà una llarga comitiva d'uns 25 a 30 automòbils, que es dirigí per la carretera de la costa cap al terme de Massanet de la Selva, on fou visitada la propietat surera «Vall de Maria», amb el seu pantà de 75.000 m³ de cabuda, propietat del senyor Vicents Coma i Ferrer. Davant de l'Hostal del Coix, situat a la vora de la carretera, l'esmentat senyor (de la Comissió organitzadora) obsequià els excursionistes amb un lonx. Altre cop plens els autos seguí la caravana cap a la vila de Tossa, que travessà per darrera, enfilà la nova carretera de Sant Feliu, damunt els bells paratges de la Costa Brava, travessà Sant Feliu de Guíxols i cap a Calonge. A aquesta vileta eren esperats per l'alcalde i el senyor Chamorro. Era el projecte visitar a peu els boscos cremats, però el senyor

Chamorro en dissuadí els dirigents a causa de l'hora. Continuàrem, doncs, i per la carretera de Les Gavarres, a través de la més desoladora devastació de milers de suros carbonitzats, arribàrem a La Bisbal entre núvols de pols; travessàrem el firal (era dia de mercat) i cap a Cassà de la Selva poguérem veure des de la carretera grans clapes, senyals del primer gran incendi. A Cassà els periodistes fórem obsequiats amb un vermut, olives i unes delicioses anxoves pel senyor Sabater, propietari de l'acreditada fonda, i seguïrem cap a Girona, on a l'Hotel dels Italians esperava ja el banquet.

Ocupaven la taula presidencial els senyors Elorrieta i Chamorro i quatre belles dames. A l'hora del brindis parlaren els senyors Elorrieta, Eusebi de Puig, en representació dels propietaris de la província; Jansana i Chamorro.

Tot seguit d'acabat el banquet es reuní a la sala de sessions de la Casa de la Ciutat l'Assemblea, per tal de discutir el tema XII, «Assegurança de boscos», del senyor Joan A. Pérez Urruti.

Presidia el senyor Elorrieta i seien amb ell els senyors Chamorro, Bartrina, alcalde; Mas, Bassols, president de la Diputació; De Puig, comissari regí d'Agricultura.

Parla primer l'alcalde, que saludà l'Assemblea en nom de la ciutat. Tot seguit és llegida pel seu autor la ponència, que és molt extensa, en la qual s'estudia el decret sobre les assegurances de boscos, i, resumint, diu que es presenten tres problemes: mobilitzar les riqueses forestals en vistes a la millora; el del crèdit sobre productes forestals assegurats, i el del crèdit especial a llarg termini i petit interès diferit.

S'entra a la discussió, i el senyor Coma Ferrer parla amb molta energia de les assegurances a preu mínim al 1/2 per cent i de l'assegurança obligatòria. Parla després el senyor Jansana a favor de l'assegurança. Intervé el senyor Elorrieta i aclareix el text del decret llei que ha publicat la Gasetta, però que es poden dirigir al Govern per demanar modificacions. El senyor Jansana s'oposa a què es demanin modificacions i demana una viva campanya en pro de l'assegurança, però no creu que es pugui imposar sense crear un ambient. El senyor Coma recorda Aristides i a base d'ell diu que no pot accedir al que diu el senyor Jansana, i que és l'Estat qui ha de sostenir la guarderia i que si s'ha de discutir i diferir, quan es decideixi no quedarà un arbre a Catalunya. El senyor Jansana no troba bé que es pugui obligar la gent a què s'asseguri i fa un cant a la llibertat. Intervé el president i fa elogis de la labor del ministre de Foment i del senyor Urruti, autor de la ponència, i explica els avantatges de la participació de l'Estat en l'assegurança i de l'organització regional i contradiu les observacions del senyor Pérez Urruti.

Aquest li contesta i diu que en teoria tots estan conformes. Tracta el senyor Elorrieta d'amic, de professor, i de director, i diu que li han encarregat aquest treball i no ha fet altra cosa que comentar la disposició.

El president es felicita dels resultats de la discussió i diu que només ha intervingut perquè creia que hi havia una crítica per a l'obra del ministre de Foment.

El senyor Coma diu que si l'assegurança és cara, el 99 per cent dels propietaris de suros no s'asseguraran.

Tot seguit són llegides novament i aprovades les següents conclusions:

Primera. Que la Setmana Forestal de Barcelona subscrigui missatges dirigits al cap de Govern, al ministre de Foment i al director general de Boscos, significant-los el seu profund reconeixement per la implantació de l'Assegurança de boscos contra els incendis i se'ls manifesti el propòsit dels forestals espanyols de correspondre amb tot entusiasme, amb activitat i desinterès, a la més extensa i eficaç extensa aplicació d'aquella encertada iniciativa ministerial, i

Segona. Que s'exposi també a tan elevades personalitats oficials la conveniència que, una vegada implantada l'Assegurança de Boscos, s'instauri a Espanya d'una manera pràctica, especial i completa, el crèdit Forestal, per tal que en les seves distintes modalitats d'hipotecari, pignoratiu i personal contribueixi a la mobilització i engrandiment de la riquesa forestal espanyola.

Tot seguit el senyor Elorrieta saluda Girona, i en donar per acabada la sessió diu que la província té 60.000 hectàrees de boscos productius i altres tantes que no produeixen. A aquests, diu, es podria intentar la plantació de suro i mesclar-hi pins resiners, i això podria portar la producció de 8.000 tones a 16.000, que podrien produir 216.000.000 de pessetes.

El senyor Bassols invita aleshores als assistents a passar al saló de descans del teatre Principal, on és servit un lounx, i mentrestant ell pronuncia un discurs de salutació, gràcies i elogis.

Els excursionistes tornaren als automòbils i arribaren a Barcelona a les deu de la nit.

SISENA SESSIÓ

El senyor Antoni Lleó Silvestre, ponent del tema XIII, llegí aquest, titulat «Missió econòmica, social i estètica del mont». En el seu treball el senyor Lleó mostra el valor de la muntanya en el tres aspectes indicats i la necessitat de tenir-los coberts d'arbrat, per tal que compleixin la seva missió, i no es converteixin, com passa en cas contrari, en causa immediata de flagells i ruïna per a altres sectors de la riquesa nacional.

En discutir-se les conclusions de la ponència, intervenen els senyors Cuevas, Mir i Ràfols, Ponç, Pons i Tusquets, Jansana, Maspons, Alfaro i d'altres, i després de la discussió l'Assemblea acorda aprovar aquelles conclusions amb algunes modificacions proposades pel senyor Cuevas.

Es dona compte després de diversos treballs presentats, i s'assabentà l'Assemblea d'un del qual és autor el senyor Udina i que té per finalitat recordar el nom del que fou il·lustre enginyer de monts senyor Puig i Valls. L'Assemblea acorda que consti en acta aquest acord.

Després es llegeix un altre treball del P. Sangimós Navàs, S. J., en el qual es demana a l'Assem-

blea que iniciï els treballs destinats a aconseguir la declaració de Parc Nacional per a la muntanya del Molseny. El baró d'Esponellà, salvant el respecte que li mereix la signatura del P. Navàs, diu que això és inútil, perquè ja funciona un Patronat per a tal finalitat, i demana a l'Assemblea una salutació que ha de trametre's als comtes del Valle del Canet per llurs desinteressats esforços per aquella muntanya, i s'accedeix unànimament a aquesta petició.

A continuació fou aixecat l'acte.

A LA TÀRDA

Després de la visita al camp de Pedraïbes, es reuní l'Assemblea a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Presidí la sessió el senyor Pons i Tusquets, i el senyor del Pozo llegeix la seva ponència sobre «Guarderia i vigilància forestals». Després de llarga discussió, en la qual intervenen els senyors Alfaro i Jansana i d'altres, s'aproven les conclusions, i el senyor Nàjera, enginyer de l'Institut d'Experiències Forestals, dona la seva conferència sobre «La Guinea espanyola. Descripció i importància de la seva riquesa forestal». La conferència, que fou molt aplaudida, anà acompanyada d'interessantíssimes projeccions.

SESSIÓ DE CLAUSURA

Al saló d'actes del palau de l'Agricultura se celebrà diumenge al matí la solemne sessió de clausura de l'Assemblea que amb motiu de la Setmana Forestal s'ha vingut celebrant.

Presidí l'acte el director general de Boscos, Caça i Pesca, N'Octavi Elorrieta, i amb ell prengueren seient a l'estrada presidencial els senyors Milà, Sales Anton, el marquès de Marianao, el baró d'Esponellà, el director de l'Escola de Boscos, senyor Lasperte, i el senyor Jansana.

Oberta la sessió, el senyor Lleó llegí un interessantíssim treball, en el qual posà de relleu les excel·lències de la muntanya sota els seus aspectes econòmic i estètic.

El senyor Milà, després, pronuncià un discurs, en el qual fa l'elogi de la Setmana Forestal, i entona un cant al bosc.

El marquès de Marianao dirigeix un salut, en nom del Comitè organitzador de la Setmana Forestal, a aquells que hi prengueren part.

M. Charles Salvador, en un discurs molt brillant, saluda els forestals espanyols abans de sortir cap a França, el seu país. Parla de la Mediterrània, bressol de la civilització llatina, i diu que els boscos són un guio entre França i Espanya.

També té frases d'admiració per a Barcelona, a la qual anomena «Ville de la Lumière», i formula vots per la cooperació franco-espanyola.

Tot seguit s'aixeca a parlar el baró d'Esponellà, i diu que esperits mesquins han criticat la profusió de Congressos d'aquests dies; assegura que ell els

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

creu justificadíssims, aprofitant les múltiples circumstàncies favorables que s'han produït per a això, i també ho creu l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, que ja ha pres part en alguns.

Diu també que de tots els Congressos en els quals ha pres part s'han després ensenyances valuoses i es té l'esperança d'obtenir resultats pràctics, i, igual que en tots, en aquesta Setmana Forestal, en la qual, com a nota característica, cal fer notar la confraternitat i la compenetració hi ha hagut entre tots els que hi han pres part.

Fa vots perquè tots els que a la Setmana Forestal han assistit se n'emportin el mateix agradabilíssim record que hi deixen.

El senyor Jansana fa el resum de la Setmana Forestal, i parlant de les conclusions que en la seva Assemblea han estat aprovades, diu que són de dues menes: unes de caràcter tècnic, que sols per als tècnics enclouen una ensenyança, i altres de caràcter pràctic, per a la realització de les quals cal comptar amb els poders públics; i en aquest sentit demana al director general de Monts que sigui mitjancer entre els forestals que han adoptat aquelles conclusions i el Govern, per tal d'aconseguir les millores que s'hi plantegen.

El senyor Lasarte dona després les gràcies als forestals de Barcelona per les atencions que amb els de fora han tingut, atencions que, assegura, constituïran un record inesborrable per als que han participat en la Setmana Forestal.

Finalment, el director de Monts, senyor Elorrieta, pronuncia un brillant discurs en el qual recull les ensenyances que de les sessions de l'Assemblea s'han derivat, i fa esment dels treballs més notables. Assegura al senyor Jansana i als altres assembleïstes que serà un decidit suport prop dels poders públics per a les aspiracions manifestades pels forestals.

A continuació declara clausurada la Setmana Forestal, i els assembleïstes aplaudeixen a peu dret llarga estona.

EL CANAL DE LA SEGARRA I LES GARRIGUES

Essent de transcendència vital per a la Segarra i les Garrigues la construcció d'un canal que retorni a aquelles dues comarques la tranquil·litat d'esperit, aquella laboriositat demostrada en temps que el cel rajava més que ara, aquell bon viure germanat amb el treball agrícola a què tan honradament aspiren les dues comarques màrtirs; la Confederació Sindical Hidrogràfica de l'Ebre, al cap de la qual hi ha l'incansable enginyer don Manuel Lorenzo Pardo, ha disposat l'estudi d'aquesta millora important, essent ell la més formidable garantia que l'obra arribarà a una pròxima realitat dins el termini més peremptori possible.

No sols l'Urgell que ha vist tan de pressa començar l'obra del Canal auxiliar i subhastar-la, amb l'obligació de part de la companyia constructora d'inaugurar-la durant la primavera de l'any pròxim de 1931, ha descobert en el director de la Confederació de l'Ebre el seu amic, sinó que les comarques que envolten la plana urgellesa s'han atançat al dit senyor demanant-li que interposi la seva influent persona per a salvar els seus pobles, els quals, a causa de les persistents sequeres, s'estan despoblant i desfent.

De com la Confederació ha escoltat atenta els elams d'aquelles comarques i les ànsies del mateix

Urgell, en són proves patents les moltes obres estudiades i en construcció, les conferències, reunions i treballs realitzats; i ara, últimament, els estudis del mateix canal de la Segarra i les Garrigues, d'una probable extensió de més de 200 quilòmetres, capàs per apagar la set de les dues comarques en llurs moradors i en llurs secaneres terres.

El país sap de sobres que les millores de recs que han de portar-li la tranquil·litat, ensems que augmentar la seva riquesa, vindran de la Confederació de l'Ebre, i aquest convenciment, pràcticament adquirit, és fill de la ràpida empenta donada a les obres de millora de recs ja en construcció i d'estudi en diversos llocs i naturalment els futurs regants de les comarques veïnes han demanat tots a una a la dita Confederació que se'ls salvi llurs finques amenaçades de mort.

La Confederació, vetllant paternalment pels interessos de tots, destina grans quantitats a estudis i a obres, una de les quals és la de què ens ocupem el Canal de la Segarra i les Garrigues que ha d'alimentar, segons es diu, els pantans de Clua, Oliana i altres; obres totes de colossals dimensions i d'enorme cost.

Actualment els treballs de camp per a preparar l'avant-projecte estan en període de gran activitat. Les brigades topogràfiques van per serralades i muntanyes, recorrent pobles des d'Oliana a Pons, fins a Agramunt i Tàrraga, cercant el nivell del canal futur sota la intelligent direcció de l'il·lustre enginyer de camins don Carles Valmaña, malgrat el temps fred, molestós i poc favorable per a treballs de camp en aquest temps, la qual cosa demostra el màxim interès de la Confederació perquè sigui aviat un fet l'obra que s'estudia.

El goig dels pobles en veure les brigades d'estudi de la tan ansiada obra és ben manifest. Tot són investigacions, tanteigs, preguntes de com es farà, quan i per on passarà el nou canal. Els pagesos esperen poder viure canviant en l'abundància la misèria produïda per la manca de pluges i aquells pobles grisos del sofriment de tants anys, esperen confiats per a sortir d'aquesta inacció i posar-se un vestit nou que assenyali la fi del dolor i la nova era de resurrecció i de vida.

SINDICAT AGRÍCOLA DE PALLEJA

Heus ací un Sindicat en marxa. Fa només tres anys que es va fundar i malgrat les travetes, els descontents i els envejosos l'associació va endavant.

El resum de comptes d'aquest any és el següent:

Import de les entrades, pessetes 48.947

Import de les sortides, pessetes 40.726

Diferència a favor 8.221

Amb motiu del tercer any d'existència el Sindicat ha dirigit una allocució al poble, tota ella amarada de bona fe i entusiasme, de la qual n'extreiem les línies que segueixen:

«Aquest any és un dels decisius per a nosaltres. L'horitzó està prenys de projectes. Ens cal, ens és del tot necessari el vostre ajut. No solament l'ajut material que és imprescindible, ans l'ajut moral, que és el què escalfa el cor i desvetlla el cervell.

»El Sindicat de Pallejà ja és propietari. El Sindicat de Pallejà ja disposa d'un terreny per a bastir-hi

el seu casal. Aquest casal ha d'ésser la casa del poble, pel poble i per al poble de Pallejà. Aquest casal no ha d'ésser solament un magatzem d'atuellis o d'adobs. Ha d'ésser quelcom més que una oficina de pagaments i cobraments. Ha de bategar-hi l'esperit.»

El Sindicat també voldria crear unes escoles i altres institucions. Unes escoles—diu el manifest—on els minyons, en plegar de la feina, puguin aprendre el més rudimentari, el més necessari. Una mica de comptes, rudiments de llengües, noves d'agricultura, etcètera.

Cal que hi hagi una Caixa Rural, i seccions de Mutualisme, d'Assegurances sobre plagues, i de Beneficència.

També caldria organitzar un Orfeó, una Biblioteca i una sala per a conferències i concerts. Ha d'ésser en fi, un lloc on es creï un nou tipus de pagès, que a més de la collita dels préssecs i de les prunes, l'hi interressi la collita dels fruits de l'esperit; un pagès, que pugui ésser la glòria de la nostra terra i del nostre poble.

No cal dir que AGRICULTURA I RAMADERIA desitja al Sindicat de Pallejà que s'acomplixin els seus desitjos i que el seu optimisme s'encomani arreu de la nostra terra.

LA CARESTIA DE LA POLPA

Al domicili de l'Agrupació d'Industrials Vaquers del districte novè, Ponç i Gallarza, 3, es reben continuament adhesions individuals i collectives a la campanya iniciada contra la desmesurada elevació que en el seu preu han sofert els residus de remolatxa (polpa), la qual cosa determina per als criadors de bestiar i per als industrials vaquers una situació anguniosa.

Darrerament s'hi han adherit els gremis de vaquers de Manresa i Sabadell, els quals, demés han adreçat un telegrama al ministre de l'Economia en el qual solliciten mesures governamentals que defensin els interessos dels consumidors de la cobejança dels comerciants.

Les entitats iniciadores de la campanya tenen les millors esperances prop de l'èxit dels seus treballs a l'objecte indicat per creure justes les seves peticions.

EL PANTAN DE FOIX

S'ha signat ja l'escriptura d'adjudicació definitiva de les obres del primer tros dels canals del Pantan de Foix, a favor de l'arquitecte i contractista En Josep Capdevila Moles. La Confederació del Pireneu Oriental es proposa donar gran activitat a les dites obres per tal que aviat les comarques del riu Foix es vegin beneficiades amb el rec de les aigües de l'esmentat pantan.

EL CONCURS INTERNACIONAL DE ROSES

Reunió del Jurat

Als jardins del Palau de Pedralbes s'han reunit els senyors del Concurs Internacional de roses noves, organitzat per l'Ajuntament.

Els premis del concurs han estat atorgats com segueix:

Medalla d'or, per a la rosa estrangera: Roser «Diane de Broglie», creat per Mr. C. Chamberd, de Lió, assenyalada amb el número 61 en el concurs. S'ha apreciat la bellesa de forma de la flor, el seu color groc-rosat, l'excellent vegetació i sanitat de l'ar bust i la seva abundant floració a la Tardor.

Medalla d'or per a la rosa nacional: roser «Dunquessa de Peñaranda», creat pel senyor Pere Dot, de Sant Feliu de Llobregat, assenyalada amb el núm. 5 del concurs, i presentada al mateix sense nom «número 1 de Dot». S'han apreciat el color original de la rosa, entre salmó i ocre fort, l'agradable forma del capoll i de la flor, la força del roser, les seves fulles vigoroses i sanes, així com el reffloriment continuat de la planta, i l'ésser un roser absolutament inèdit, no posat encara a la venda.

Medalla d'or de la ciutat de Barcelona, per a un roser d'abundant flor de tardor.

Roser «Golden Gleam», creat per Mesers. Beck with and Son, de Hoddesdon (Gran Bretanya) i assenyalat amb el número 52 del concurs. S'han apreciat al roser, en primer terme, l'abundantíssima floració de tardor, les seves agradables roses grogues, el bon fullatge i sana vegetació del roser.

Diplomes de Mèrit:

1. Roser «6.166» (no batejat encara), creat per Mrs. Ketten Frères, de Luxemburg, i assenyalat amb el número 41 del concurs. Flor vermella fosca abundant i bona vegetació.

2. Roser Mrs. Pierre S. du Pont, creat per Monsieur Charles Mallerin, de Varces (França), i assenyalat amb el número 32 del concurs. Aquest roser és de molt alta qualitat, reconegut pels seus premis a Bagatelle i altres concursos. Aquí, la seva vegetació no ha estat perfecta, encara que les seves belles flors grogues hagin merescut molta atenció.

3. Roser «Elisabeth of York», creat per Mrs. Dobbie & C. Lt., d'Edimburg. Arbust molt vigorós i sa de fulla fosca i flor rosa fort.

A més, el jurat ha elogiat els rosers d'aquest any que han de continuar formant part del concurs de 1930, deixant a la consideració de la Direcció de Parcs públics de Barcelona el fixar la llista definitiva dels mateixos.

Els jurats han apreciat l'esforç dels cultivadors de rosers Blai Munné, de Gavà, i Josep Padrosa, de Sant Just, els rosers dels quals marquen un sençible progrés que fa esperar un pròxim èxit.

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL D'ANVERS

Per a commemorar la independència belga, la ciutat d'Anvers celebrarà una Exposició que s'obrirà per l'abril pròxim i durarà sis mesos.

L'exposició contindrà una secció hortícola i una altra d'agrícola.

Els que desitgin prendre-hi part hauran d'adreçar-se a la Secretaria de l'Exposició, Canal de Recollets, 17, Anvers.

ASSEMBLEA DE LA CONFEDERACIÓ HIDROGRÀFICA DEL PIRENEU ORIENTAL

A la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat s'efectuaren les sessions de la Segona Assemblea de la Confederació Sindical Hidrogràfica del Pireneu Oriental.

L'ordre del dia fou el següent: Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior. Precs i preguntes. Acords de la Junta de Govern presos des de l'anterior Assemblea. Lectura del pla d'obres i serveis per a 1930 i passi a les Comissions corresponents. Expedients de les actes de l'Agrupació de Regants del riu Francolí i Sèquia de Colomès sobre nomenaments de síndics i passi a la comissió d'Actes, Legislativa i d'Arbitratge. Projecte de reglamentació general d'inscripcions d'aprofitaments i passi a la pròpia Comissió.

La sessió fou presidida pel delegat regi En Pere Vives i Vich, acompanyat dels vice-presidents senyors Bartomeu Terrades Brutau i Rafel Roig Torres i els secretaris senyors Dalmir de Caralt Puig i Enric Aguader Parés. Hi assistiren 52 síndics.

El delegat regi obrí l'acte i dirigí una salutació als senyors assembleistes. Digué que esperava d'ells el mateix edificat esperit de treball que van donar mostres en l'Assemblea anterior.

En Ramon de Fontcoberta, interpretant el sentir de les comarques de l'Empordà, reclamà que s'activin els treballs d'endegament del riu Migra i, molt especialment, el Pantan de Crespià, contestant-li el director tècnic senyor González-Granda, qui, pel que fa a l'endegament del riu Muga, va dir que és competència de la Diputació Hidràulica, i pel que es refereix al Pantan de Crespià, digué que podia informar a l'Assemblea que ja han començat els treballs de sondeig de l'esmentat Pantan, a la qual obra, inclosa en el pla, contribueix la Direcció tècnica.

El secretari va donar compte a l'Assemblea dels acords adoptats per la Junta de govern des de l'anterior reunió, i foren tots ratificats.

El delegat de Foment i director tècnic, senyor González-Granda, donà a continuació lectura de la memòria i pla d'obres i serveis per a 1930, que fou escoltada amb gran interès pels senyors síndics, i es clogué la lectura amb grans aplaudiments. S'acordà que passés el pla a dictamen de les comissions de Foment i Pressupostos.

El pla d'obres per a 1930 comprèn les que integren el de 1929; són interessants les noves inclusions d'un embassament a la vall de Núria, un pantan a la Riera de Caldes, terme de Caldes de Montbui, un altre al riu Saldes i un altre a la confluència de les rieres d'Abanc i Lluvinà, i hi ha en estudi l'execució de diversos pantans a la part alta del riu Tordera.

El senyor baró d'Esponellà, després d'elogiar la labor del senyor González-Granda i la prudència que presideix la redacció de la memòria i pla, es felicità que la Confederació compti amb un delegat regi tan competent com el general Vives, i a la vegada amb un director tècnic de la vàlua que té demostrada el senyor González-Granda.

Formulà, no obstant, el senyor baró d'Esponellà certes observacions al pla, que foren contestades pel director tècnic; però entenent la presidència que això implicava una discussió del pla, es va pregar al senyor baró d'Esponellà que col·labori en el si de les comissions i que s'ajorni tota discussió fins al moment en què hagi de deliberar l'Assemblea sobre els dictàmens que emetin les esmentades comissions.

A continuació es donà compte d'unes instàncies presentades per l'Agrupació de Regants del Riu Francolí i per la Sèquia de Colomès, sobre nomenament de síndics, demanant ésser representats en l'Assem-

blea. S'acordà que passessin a dictamen de la Comissió d'Actes, legislativa i d'arbitratge.

El lletrat assessor senyor Rafel Gay de Montellà explanà un projecte de reglament general d'inscripcions d'aprofitaments. Recaigué també l'acord de què passi el projecte a dictamen de la Comissió d'Actes.

Després d'haver-se donat lectura de l'ordre del dia de la sessió d'avui, que comprèn: lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior; precs i preguntes; dictàmens de la Comissió d'actes, Legislativa i d'Arbitratges, sobre els expedients de nomenaments de síndics, sotmesos a la Comissió el dia anterior; dictamen de la pròpia Comissió sobre el projecte de reglamentació general d'inscripcions i aprofitaments; formantització del cens agrícola i nomenament de Comissió especial, el senyor delegat regi va aixecar la sessió a tres quarts de dotze.

SEGONA SESSIÓ

Sota la presidència del general Vives, delegat regi de la Confederació, continuà les seves sessions la II Assemblea de la Confederació Sindical Hidrogràfica del Pireneu Oriental al local de la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat.

Es van aprovar els dictàmens de la Comissió d'Actes, Legislativa i d'Arbitratges, admetent la representació en l'Assemblea de l'Agrupació de Regants del riu Francolí i de la Sèquia de Colomer. Foren proclamats síndics propietaris, respectivament, els senyors Manuel de Castellví de Feliu i Joaquim de Sentmenat i de Sarriera, i síndics suplens els senyors Josep Sanromà March i Narcís Camps Bellapart. Defensà els dictàmens el president de la Comissió, senyor Frederic Traver.

També es va llegir el projecte de bases per a la reglamentació general d'inscripcions d'aprofitament, així com del dictamen de la pròpia Comissió d'Actes, Legislatiu i Arbitratges. Va defensar la ponència el senyor Traver.

El senyor Gay de Montellà, a requeriment del senyor Traver, va exposar l'esperit i finalitat del projecte, del qual és autor, tot fent ressaltar la importància de la qüestió, davant la falta d'unitat legislativa sobre la matèria, les deficientíssimes dades que obren a les Divisions Hidràuliques i el veritable caos que regna en matèria d'inscripcions d'aprofitaments.

L'assumpte—digué—ha reclamat l'atenció del Comitè Central de Confederacions Hidrogràfiques, en particular dels lletrats assessors de les dites Confederacions reunits darrerament a Sevilla, i seguint el criteri mantingut en l'expressada reunió, estimo que la ponència que em fou confiada amb l'autoritat d'un acord de l'Assemblea, la qual a la vegada introduirà les modificacions que entengui més convenients al projecte. Després s'estengué en consideracions sobre les bases de l'acord esmentat.

El projecte i dictamen de la Comissió fou aprovat per unanimitat, i a proposta del baró d'Esponellà s'atorgà un vot de gràcies al senyor Gay per la labor desplegada en la confecció del referit projecte.

El delegat regi manifestà a continuació que es troba ja molt avançat el cens industrial, gràcies a la cooperació d'alguns síndics industrials, però referent al cens agrícola, de més complicació, digué que estimava convenient que l'Assemblea estudi les bases

de la seva formació, al qual efecte proposà el nomenament d'una Comissió especial.

Acceptada per unanimitat la proposta del general Vives, foren nomenats per a integrar la dita Comissió el baró d'Esponellà, com a president, i com a vocals els senyors Ignasi de Ros, Joan Angel Genís, Josep Maria Bru de Sala Serra, Paulí Torres, Josep Vendrell Ferrer, Josep Fortuny i Ramon Montagut.

LA TERCERA I DARRERA SESSIÓ

Després d'una sessió molt laboriosa, sota la presidència del delegat regi, general Vives, ahir va acabar les seves tasques, a la Cambra de Comerç i Navegació, la segona Assemblea de la Confederació Sindical Hidrogràfica del Pireneu Oriental.

En el període de precís i preguntes, el senyor Eduard Sunyer sollicità que es facilités l'assistència a les sessions dels senyors síndics suplents; li contestà la presidència que, com que les sessions eren de caràcter públic, no hi havia dubte que els síndics suplents podien concórrer-hi en ús de ple dret.

El senyor Ignasi de Ros, amb referència al projecte de reglamentació del Registre d'aprofitaments, sollicità que es tingués en compte que, en organitzar-se els nous registres, o s'exigeixi als que ja tenen inscrit el seu dret en els actuals, altre formulisme que el senzill trasllat de les inscripcions dels uns als altres, tal com es tingué en compte en crear-se els vigents registres de la propietat en relació amb les antigues Comptadureries d'Hipoteques. L'advocat assessor, senyor Gay, considerà molt atendible el prec.

A continuació el senyor Josep Montardit Garcia va parlar d'un determinat informe emès per la Junta de govern de la Confederació, a sollicitud del ministeri de Foment, i amb referència a la Sèquia de Manresa. L'advocat assessor, senyor Gai, creu improcedent suscitar el cas a l'Assemblea, car l'informe emès no implica cap acord de la Confederació, i es limità la Junta de govern a complir la funció informativa reclamada pel ministeri.

El director tècnic, senyor Enric González-Granda, va proposar que l'Assemblea s'adherís a la petició de la medalla del Treball i Grandesa d'Espanya per a l'actual ministre de Foment, senyor comte de Guadalorce, formulada ja per altres organismes, i s'aprovà per aclamació.

Es va llegir el dictamen de la Comissió de Foment proposant l'aprovació del Pla d'Obres i Serveis, després de dedicar un gran elogi al seu autor, el director tècnic de la Confederació. Defensà el dictamen el president de la Comissió, senyor Francesc Vives Pena, qui féu remarcar, a la vegada, l'aspiració concretada en el si d'aquella i reflectida en el mateix dictamen, o sigui que la Confederació efectui sense retard la divulgació oportuna pel que fa al servei agronòmic, encomenat-la a persones idònies estranyes a la Confederació, àdhuc per anar preparant l'electrificació del camp.

El senyor González-Granda agrai els elogis que es tributaven a la seva obra, i pel que fa a l'aspiració formulada per la Comissió, manifestà que haurà d'ésser atesa, car existeix ja en els pressupostos consignat precisament un capítol de despeses aplicable a tal previsió.

El senyor Sunyer reclamà també una veritable ac-

tuació de propaganda de l'obra de la Confederació als pobles rurals, per tal que en compenetrar-se tot hom de la transcendental importància d'aquesta, es trobi la col·laboració del públic en general.

El delegat regi, general Vives, manifestà que tant les aspiracions de la Comissió com les que exterioritza el senyor Sunyer han merescut ja la seva especial atenció, i proposa de no negligir, en un i altre sentit, la pràctica realització d'allò que, a la vegada, s'ha traçat ja com a norma.

Per unanimitat s'aprovà el dictamen de la Comissió de Foment.

A continuació es donà lectura del dictamen de la Comissió de Pressupostos, proposant l'aprovació dels projectats per a 1930, amb dues simples esmenes, una relativa a augmentar les dietes dels síndics no residents a Barcelona, i una altra a equiparar les assignacions dels delegats oficials dels ministeris.

El president de la Comissió, senyor comte de Caralt, s'estengué en consideracions i posà de relleu que l'elevació d'aquests pressupostos és justificada per l'augment d'obres projectades; féu notar també que el règim d'economia que ha presidit la Confederació ha de merèixer una confiança i un més gran ajut encara en l'ajut que el Govern ve a donar a la nova corporació. Defensa les esmenes introduïdes, la justificació i l'equitat de les quals — digné — no poden escapar ala il·lustrada atenció de l'Assemblea.

Per unanimitat es va aprovar igualment el dictamen de la Comissió de Pressupostos.

Es passà després a examinar unes mocions presentades per la Comissió d'Actes, Legislativa i d'Àrbitratges, relatives a que es faciliti a tots els síndics, amb temps hàbil abans de les sessions, exemplars de les memòries, plans, pressupostos, etc., que hagin de sotmetre's a deliberació de l'Assemblea, i que, en els expedients de concessions d'aigües que passin a la Confederació, on s'escolti l'assessoria jurídica d'aquesta.

El senyor Granda manifestà que s'atendrà el desig manifestat de facilitar còpia dels documents esmentats als senyors síndics que no formen part de les Comissions corresponents, tal com es fa amb els que integren aquestes, i pel que fa a escoltar l'assessoria jurídica en els expedients, per bé que considera que no és preceptiu, sinó discrecional, l'assessorament a la direcció tècnica segons el reglament, procurarà emmotllar en allò possible la tramitació a l'aspiració manifestada.

Es passà també a donar compte d'una altra moció del president de la Comissió d'Actes, per tal que en la vinent Assemblea s'emprengui la modificació reglamentària relativa a què es redueixi a tres el nombre d'hectàrees de propietat que com a mínimum es requereixen per a poder ostentar el càrrec de síndic a l'Assemblea, i es prengué en consideració la dita proposta.

El senyor delegat regi, en donar per acabades les sessions de la present Assemblea, expressà el seu reconeixement als senyors síndics per l'assistència i col·laboració donades, tot cooperant així a l'obra de la Confederació.

Després de fer ús de la paraula els senyors baró d'Esponellà i el comte de Caralt, els quals tributaren elogis al delegat regi, general Vives, l'amor a Catalunya del qual ve demostrant de manera tan palesa al davant de la Confederació, es va aixecar la sessió

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBES	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1/2 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus. ...	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	11'—	Id. Caramelina. ...	"	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	10'—	Fosfat amònic blanc de neu, en pols. ...	"	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	9'—	Gelatina Flandes extra. ...	"	4'25
Sulfat d'amoníac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	"	36'—	Id. or, plata, bronze. ...	"	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...	"	35'50	Glicerina, pura bidestilada, 30° Enol ...	"	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura.	"	33'—	Metabisulfit de potasa cristal·litzat ...	"	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura ...	"	27'—	Negre animal ...	"	1'15 a 1'45
Matèria orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric ...	"	34'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure). ...	"	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...	70 quilos	18'—	Osteocila Coignet. ...	"	4'35
Sulfat de ferro en gra ...	100 quilos	12'—	Sang cristal·litzada Enol ...	"	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...	"	30'50	Taní al alcohol, pur ...	"	5'65 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	"	29'—	Id. al éter, pur ...	"	10'75 a 16
			Brou Bordelés Schloesing. ...	"	1'30
SOFRES			BOTAM		
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra ...	40 quilos	14'50	Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
Id. id, 98-100 id., extra fi ...	"	16'50	" 28 a 32 " "	"	13'—
Sofre gris o precipitat ...	"	9'—	" 100 litres. ...	"	28'—
Flor de sofre o sofre sublimat ...	50 quilos	24'—	Pipes de 240 ...	"	48'—
Sofre de terròs ...	"	33'—	Bordaleses ...	"	50'—
Sofre en pans, refinat ...	"	40'—	Bocois 600 ...	"	210'—
Sofre de canó ...	"	48'—			
PRODUCTES ENOLÒGICS			CEREALS		
Acid cítric cristal·litzat, pur estranjer 99°. ...	1 kilo o litre	8'25	<i>Blat</i>		
Acid tartàric id. id. id. ...	"	4'50	Froment de Castella ...	100 quilos	47'— a 48'—
Id. id. id. id. id. id. ...	"	4'25	Xeixa de la Manxa ...	"	48'—
Anhidrid sulfurós, pur francès	"	1'25	Froment de la Manxa ...	"	"
Sofre conglomerat en pastilles de 5 a 100 grs. ...	"	1'50	Aragó ...	"	53'—
Lluquets classe extra sense degotalls. ...	"	1'50	Navarra ...	"	52'50
Id. id. corrent ...	"	0'85	Urgell i Vallès ...	"	53'—
Carmel especial de sucre, classe extra ...	"	3'75	Comarca ...	"	53'—
Carbó vegetal en pols fina ...	"	2'15	Extremadura, blanquet ...	"	46'75 a 47'—
Cel·lulosa Enol. ...	"	5'—	Cruxer ...	"	48'— a 48'75
Cola Vila. ...	"	2'75	Lleida ...	"	52'— a 54'—
Id. Coignet, en plaques. ...	"	3'5'—			
Id. xina en fideus ...	"	35'—	<i>Civada</i>		
Cola russa Saliausky ...	"	45'—	Extremadura ...	"	38'—
			Manxa ...	"	00'00 a 00'—
			Aragó ...	"	00'00
			<i>Ordi</i>		
			Extremadura ...	"	00'—
			Manxa ...	"	00'—
			Urgell ...	"	38'—
			Sagarra ...	"	3'8— a 38'50
			Aragó ...	"	38'— a 39'—
			Castella ...	"	36'50 a 37'—
			Comarca ...	"	
			<i>Moresca</i>		
			Plata, ...	"	36'50 a 37'—
			Damali ...	"	35'— a 35'25
			<i>Mill</i>		
			Estranger ...	"	48'— a 48'50
			Comarca ...	"	50'— a 52'—
			<i>Arròs</i>		
			Benlloc, zero ...	"	53'— a 54'—
			Idem, mitjà ...	"	59'— a 60'—
			Idem, selecte ...	"	62'— a 63'—
			Matisat, ordinari ...	"	58'— a 50'—

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Idem, selecte	100 quilos	60'— a 61'—	Farina de peix	100 quilos	90'— a 110'—
Bomba, ordinari	»	80'— a 87'—	Farina d'ossos	»	35'— a 40'—
Idem, superior	»	98'— a 99'—			
Idem, extra	»	106'— a 107'—			
LLEGUMS			FRUITES SEQUES		
<i>Faves</i>			<i>Ametlles</i>		
Extremadura	»	45'— a 46'—	Mallorca	»	400'—
Itàlia	»	42'— a 42'50	Esperança, primera	»	450'—
Mallorca	»	43'— a 44'—	Tarragona	»	430'—
Oran,	»	43'— a 43'50	Mollar amb closca	»	220'—
Valencianes,	»	43'50			
Prat	»	44'— a 48'—	<i>Avellanes</i>		
<i>Favons</i>			Ordinària amb clofolla	»	175'—
Sevilla	»	48'—	Negreta	»	195'—
Xereç	»	49'— a 50'—	Sense clofolla, primera	»	000'—
Marroc	»	44'50	» segona	»	000'—
Italians	»	45'—			
Anglesos	»	44'50	<i>Figues</i>		
<i>Garrofes</i>			Fraga	10 quilos	11'00
Vinarç	100 quilos	24'70 a 25'—	Idem extra	»	7'—
Roges	»	22'32 a 22'61	Mallorca	»	6'—
Mallorca	»	19'64	Idem negres		
Eivissa	»	00'— a 00'0	Burriana		
Matafera	»	24'40	Albunyol		
València	»	19'04			
Xipre	»	00'—	<i>Pinyons</i>		
<i>Veces</i>				100 quilos	000'—
Navarra	»	00'—			
Romania	»	00'— a 00'—	VINS		
Calaf	»		Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2'50
Màlaga	»	48'— a 49'—	Camp de Tarragona, blanc	»	2'55
<i>Mongetes</i>			Priorat, negre	»	2'70
València Pinet	»	123'— a 125'—	Martorell, blanc	»	2'50
Monquillines	»	124'— a 126'—	Manxa, blanc	»	2'50
Trinquillon	»	000'—	Mistela blanca	»	2'90
Mallorca	»	124'— a 126'—	Idem negra	»	3'05
Itàlia	»	100'— a 102'—	Moscateu	»	3'25
Hongria	»	00'— a 00'—			
Romania	»	00'—	ALCOHOLS		
País, noves	»	125'— a 130'—	Industrials 96 per 100	100 litres	253'— a 255'—
<i>Altres llegums</i>			Residus vínics 96	»	248'— a 2'50—
Ers	»	42'—	Neutres de vi	»	250'—
Titus	»	42'50			
Guixes	»	42'— a 43'—	Desnaturalitzat	»	255'— a 260'—
Llenties	»	110'— a 135'—	Aiguardent de canya, 74 a 75 graus	»	146'— a 148'—
Cigrons pelons	»	77'— a 83'—		»	195'— a 200'—
Idem blancs	»	80'— a 105'—			
FARINES I DESPULLES			OLIS		
Extra blanca superior	»	70'—	Oliva		
Idem ordinària	»	65,50	Ordinari	100 quilos	200'—
Intervinguda	»		Superior	»	213'—
Número 3	60 quilos	27'— a 28'—	Pi	»	230'—
Número 4	»	25'— a 26'—	Extra	»	239'15
Segones	»	20'— a 21'—	<i>De pinyola</i>		
Terceres	»	19'— a 19'50	Verd, primera	»	108'70 a 113'—
Quartres	»	18'— a 18'50	Idem, segona	»	139'15 a 143'50
Segó	100 litres	5'—	Groc, primera	»	000'00 a 000'00
Segonet	»	5'—	Idem, segona	»	
Farinassa d'arrós	70 quilos	20'—			
Morret	»	40'—	<i>Exòtics</i>		
Farina de manioc	100 »	35'—	Cacauet	100 litres	000'—
FARRATGES I PINSOS			Coco, blanc	»	145'—
Alfals	40 quilos	7'50 a 8'—	Idem, Cochin	»	160'—
Palla llargueta	»	3'— a 3'50	Idem, Palma	»	200'—
Polpa de remolatxa, estran- gera	100 quilos	44'— a 45'—	Llinosa, cuit	»	218'—
Idem, país	»	28'— a 30'—	Idem, incolor	»	240'—
Turtó de coco	»	35'— a 37'—			
Idem de cacauet	»		ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
Farina de turtó de llinosa	»	38'— a 39'—	<i>Animals</i>		
Farina de carn	»	45'— a 46'—	Bous del país	1 quilo	2'70
			Vaques ídem	»	2'70
			Vedelles ídem	»	3'55
			Ovelles ídem	»	2'50
			Xais ídem amb llana	»	4'—
			Idem esquilats	»	
			Cabres ídem	»	2'25
			Cabrits ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de 110 quilos net	»	3'65
			Idem, molt grassos	»	3'45
			Idem íd. valencians, íd.	»	3'40 a 3'50
			Idem mallorquins	»	3'10 a 3'25

INDEX PER MATERIES

HOMENATGES

El senyor Pompeu Fabra, núm. 1.
 Excm. Sr. Joan Maluquer i Viladot, núm. 2.
 El senyor Jaume de Riba i d'Espanya, núm. 3.
 El senyor Honorat Salom i Cabrer, núm. 4.
 El senyor Eusebi Bertran i Serra, núm. 5.
 El senyor Francesc Xavier de Sagarra, núm. 6.
 El senyor Lluís Soldevila, núm. 7.
 El senyor Ramis-Huguet, núm. 8.
 El senyor Lluís Mir i Vayreda, núm. 9.
 El senyor Ramon Pané, núm. 10.
 El senyor Nasari Alibés, núm. 11.
 Homenatge al Dr. Santacana, núm. 9 - 207.
 Homenatge al senyor Vidal i Trull, núm. 10 - 233.
 Honorat Salom (necrologia), núm. 11 - 260.
 El senyor Joan Farrés i Farnés, núm. 12.

METEOROLOGIA

Contra les gelades, per *Eudalt Freixes i Armenter*, núm. 1.

BOSCOS I ARBRES NO FRUITERS

Els incendis dels boscos, núm. 3, pàg. 17; número 8 - 185 - 208.
 Per a prevenir els incendis dels boscos, núm. 6 - 132.
 Els boscos, núm. 7 - 162.
 Els freixes, per *P. Blanc*, núm. 12.
 La Setmana forestal, núm. 12.

TERRA CAMPA

Una collita de blat cinc vegades més grossa, per *A. Elias*, núm. 1.
 L'esforç de tracció disminueix amb la profunditat?, núm. 3, pàg. 60.
 El morenc, per *A. Elias*, núm. 4.
 La millora de les terres argiloses, núm. 4 - 83.
 Anàlisi de terra, per *E. Freixes i Armenter*, núm. 5.
 Les terres franques, per *Jordi Bertrand*, núm. 6.
 La producció de blat, segons el conreu anterior, n.º 6.
 Els conreus més apropiats a les terres calcàries, per *Jean Montfort*, núm. 9.
 Els deu manaments del blataire, núm. 9 - 206.
 Les sements de cereals, per *J. Bofill*, núm. 10.

FEMS I ADOBS QUÍMICS

No tireu mai adobs químics al femer, núm. 1, pàg. 16.
 Les cendres com adob, núm. 1, pàg. 17.
 Indicacions importants en la fertilització del nitrogen, núm. 3.
 Els adobs en el conreu del blat, per *A. Elias*, núm. 3.
 Diverses classes d'azot o nitrat, núm. 3, pàg. 59.
 Adobs pels prats o closos, núm. 3, pàg. 60.
 Utilitat de les cendres, núm. 3, pàg. 60.
 El millor adob per a la vinya.
 La colomina, núm. 4, pàg. 83.
 El sofre element fertilitzant, núm. 6 - 127.

El nitrat de Xile i el nitrat industrial, per *Jean Montfort*, núm. 7.

Nitrat sintètic i nitrat natural, núm. 7 - 162, número 12 - 273.

L'adobada de les patates, per *E. Sureda*, núm. 8.

Els mecanismes dels adobs químics, núm. 8.

Adobs de residus de llana, núm. 9 - 204.

Els adobs del blat, per *Claudi Redó*, núm. 11.

Els residus d'adoberies, núm. 11 - 249.

L'adob verd i la seva diferència entre lleguminoses, per *Baldiri Juscafressa*, núm. 12.

PRATS I FARRATGES

Les closos a la vall alta del Ter, per *F. X.*

Riera, núm. 8 i núm. 11.

La formació de prats naturals, núm. 8.

Nova planta forratgera de secà, núm. 9 - 204.

HORTA I JARDÍ

Contra la germinació de trufes o patates, núm. 1, pàg. 15.

El cultiu de pèsols, per *E. Zacharewicz*, núm. 3.

La coliflor, per *Sebastià Puig i Mir*, núm. 4.

Les cebes, per *C. Colomé*, núm. 6.

El Concurs internacional de roses, núm. 12.

FRUITERS I FRUITA

En els regadius cal conservar-hi fruiters, per *R. Sala*, número 1.

Les pruneres japoneses, per *R. Sala*, núm. 2.

La fecunditat dels ametllers a l'Urgell, per *Joan Salom*, núm. 2.

La degeneració del presseguer, per *Sebastià Puig i Mir*, núm. 2.

La multiplicació dels fruiters per sements, per *Baldiri Juscafressa*, núm. 3.

Cal produir més i millor fruita, per *R. Sala*, núm. 5.

Una lliçó d'arboricultura frutera, per *Baldiri Juscafressa*, núm. 5.

La degeneració del presseguer, núm. 8.

Mengeu fruita i planteu fruiters, núm. 8 - 184.

Un exemple estimulant, per *R. Sala*, núm. 9.

El noguer, per *L. Fayot*, núm. 9.

Com s'ha de collir la fruita, núm. 9 - 206.

El conreu dels fruiters en secà, per *R. Sala*, núm. 12.

VINYA I VI

El vi novell agre, núm. 1, pàg. 16.

Els efectes higiènics i curatius dels raïms, núm. 2, pàg. 37.

Un vi cordial, núm. 3, pàg. 59.

Conservació de material vinari, núm. 4, pàg. 83.

Indemnització de fàbriques, núm. 4 - 86.

Anàlisis comercials de vins, núm. 4 - 87.

El sulfat de coure, núm. 5 - 110.

Les fermentacions secundàries del vi, núm. 6 - 128.

La defensa dels vins del país, núm. 6 - 129.

El suc de fruita i de vi, per *Tomàs Via*, núm. 7.

El conreu superficial de les vinyes, núm. 8.
 El patriotisme i el vi, núm. 8 - 188.
 La centrifugació del vi, per *Paul Pfitzinger*, núm. 9.
 El guix i la vinya, per *Bernat Alavern*, núm. 9.
 Els granets de raïm torrats sucedanis del cafè, número 9 - 206.
 Com s'afavoreixen els vins del país, núm. 9 - 206.
 La cura del vi novell, per *Tomàs Via*, núm. 11.
 Utilització dels serments, per *Bernat Alavern*, número 12.

OLIVERA I OLI

Adobs per a les oliveres, núm. 3, pàg. 16.
 Oli averiat, núm. 1, pàg. 17.
 La producció anyal de l'olivera, per *P. Cardona*, número 2.
 Exhibicions de la producció oleícola, núm. 2, pàg. 41.
 Oli ranci, núm. 5 - 107.
 L'esporga anual de l'olivera, per *Bernat Alavern*, número 6.

MALALTIES DE LES GRANES, PLANTES I ARBRES

Les cuques de la soca del perer, núm. 1, pàg. 16.
 Els cucs dels arbres, núm. 3, pàg. 59.
 L'apoplexia de la vinya, núm. 3, pàg. 61.
 El mildiu del tomaquet, núm. 4, pàg. 83.
 Destrucció de formigues, núm. 4, pàg. 83.
 Els ceps rebordonits, núm. 4, pàg. 83.
 Els escarabats dels llegums secs, per *Manuel Codina*, número 5.
 La naftalina en agricultura, per *A. Vallès Moragues*, número 5.
 Origen dels ceps rebordonits, núm. 5 - 106.
 Per destruir les males herbes, núm. 5 - 107.
 El corc de les pomes i de les nous, per *R. Sala*, número 6.
 El mildiu de la patatera i de la tomatera, núm. 6 - 127.
 Cochyliis i endemis, núm. 6 - 127.
 L'altisa de la vinya, núm. 6 - 128.
 El flagell de la llagosta, núm. 6 - 130.
 La lluita contra la mosca de les fruites, núm. 6 - 136.
 El mildiu, per *Bernat Alavern*, núm. 7.
 El rovell de les mongeteres, núm. 8 - 183.
 L'altisa de les cols, núm. 8 - 183.
 La clorosi de la vinya, núm. 8 - 183.
 L'assecamment dels branquillons del presseguer, número 8 - 184.
 Les formigues de les maduixes, núm. 8 - 184.
 Contra les formigues, núm. 9 - 206.
 La fumagina de la figuera, núm. 9 - 206.
 Llimacs i caragols, núm. 9 - 206.
 L'antracnosi dels branquillons de l'ametller, per *A. Rolet*, núm. 10.
 Incúria, per *J. Viladot Puig*, núm. 10.
 La molsa dels arbres fruiters, núm. 11 - 250.
 Les cuques filoses del pruner, núm. 12 - 274.

MAQUINARIA

Motors elèctrics i d'olis pesats, núm. 1, pàg. 14.
 El motor rural, per *Miquel Solé*, núm. 5.
 El cultiu mecànic de la patata, per *A. Elies*, núm. 7.
 Cavalls i tractors, núm. 8 - 185.

REGADIUS

Construcció del pantan d'Oliana, núm. 1, pàg. 19.
 La irrigació subterrània, per *E. Miège*, núm. 3.

El canal auxiliar de l'Urgell, núm. 5 - 111.
 Cal aprofitar les aigües que es perden, núm. 6 - 131.
 L'estany de Riudecanyes, núm. 8 - 188.
 El pantan de Foix, núm. 10 - 228.
 L'embassament de Crespià, núm. 10 - 235.
 Les closes de la vall alta del Ter, per *Francesc X. Riera*, núm. 11.
 El Canal de la Segarra i les Garrigues, núm. 12.
 El pantan de Foix, núm. 12.

BIOLOGIA

Herència i variació, per *G. Carsé*, núm. 2.
 El sexe dels coloms, núm. 8 - 183.
 Noves espècies vegetals, núm. 12 - 273.
 El temps que viuen alguns animals, núm. 12 - 273.

VAQUES, CABRES I LLET

Un específic que augmenta la producció de llet, per *P. Rius i Vilator*, núm. 1.
 Les caldors de les vaques, núm. 1, pàg. 17.
 Les variacions de composició del calostre, per *Gaetano Martinolli*, núm. 4.
 Quan la cabra no dona tanta llet, núm. 9 - 206.
 Les vaques s'han de munyir tres vegades, n.º 3 - 206.

RACES, EXPLOTACIÓ I CRIA D'ANIMALS

El conill castorrex, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 7.
 Recria i engreixement del porc, núm. 8.

AVICULTURA

La gallina és una fàbrica d'ous, per *Magí Alfonso*, núm. 1.
 La conservació d'ous en vidre soluble, n.º 1, pàg. 15.
 Les gallines que mengen els ous, núm. 1, pàg. 17.
 Oportunitats que l'avicultura casolana ofereix a les mestresses, per *Magí Alfonso*, núm. 2.
 El clavell en la raça del Prat, núm. 3.
 La gallina guinea o pintada, per *L. Gallinat*, núm. 4.
 Els ous d'anegues, núm. 4, pàg. 84.
 La raça Prat, la millor ponedora, núm. 5 - 106.
 Pòlvors per a pondre, núm. 5 - 107.
 Sistemes de Gallines, per *Magí Alfonso*, núm. 7.
 El galliner i el seu mobiliari, per *L. Gallinat*, núm. 9.
 La conservació dels ous, *P. M. V.*, núm. 3.
 Cercant la qüestió del clavell en la raça Prat, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 10.
 Avicultura deportiva, per *Enric Coromines*, núm. 10.
 El clavell de la raça del Prat, per *Enric Coromines*, núm. 11.
 Excitació a la posta durant l'hivern, per *L. Gallinat*, núm. 11.
 Engreixement de galls d'indi, núm. 11 - 249.
 El rovell vermell, núm. 12 - 274.

PLOMES I PELLIS

Per a adobar les pells de conill, núm. 1, pàg. 14.
 La pell dels conills, núm. 3, pàg. 59.
 Les pells de conill en pelleteria, per *M. Cabré*, n.º 4.
 La muda dels conills, núm. 9 - 206.

HIGIENE

- La mullena en els ànecs i en els porcs, n.º 1, pàg. 16.
Els peixos contra el paludisme, núm. 3, pàg. 59.
Un filtre còmode, núm. 3, pàg. 60.
Conills desganats, núm. 4 - 84.
El pretès sanejament del Pla del Llobregat, n.º 6 - 129.
Exigències higièniques de l'opinió pública en matèries alimentícies, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 8.
Per a excitar la gana dels porcs, núm. 8 - 185.
Desinfecció i desinfectants, per *Climent Reig*, núm. 9.

MALALTIA DELS ANIMALS

- La tos en els porcells i nodrïços, núm. 1, pàg. 16.
La vacuna antituberculosa en la pràctica, núm. 4.
Els cucs de l'aviram, núm. 4, pàg. 84.
El melic dels garrins, núm. 4 - 84.
Els garrins o porcells coixos, núm. 4 - 84, número 12 - 274.
Ovelles i xais gamats, núm. 4 - 84.
Mortalitat dels anyells per coccidiosi, per *R. Malés*, núm. 5.
Els tàbecs, núm. 5 - 106.
La pepida de l'aviram, núm. 5 - 107.
La vacunació antituberculosa, per *J. Gratacós Massanella*, núm. 6.
Terapèutica del carbó, per *A. Mirri*, núm. 6.
Els abcesos o tumors de la planta del peu de les gallines, núm. 6 - 127.
La vaginitis granulosa de les vaques, núm. 8.
El rebotiment dels animals, núm. 9 - 204.
Les berrugues dels vedells, núm. 9 - 205.
La pepida, núm. 9 - 205.
La glossopeda i el sulfat de ferro, núm. 11 - 249.
La sal és una matèria per l'aviram, núm. 11 - 249.
Els parts mandrosos, núm. 11 - 250.
El tractament de la diftèria aviar, per *Feliu Vilalta*, núm. 12.

COMERÇ I ECONOMIA

- Comerç de llavors, núm. 1, pàg. 19.
Una campanya de publicitat col·lectiva per a la venda de bananes a la Gran Bretanya, per *Magí Alfonso*, núm. 4.
El valor que representa l'avicultura i la cria de conills a Bèlgica, per *Antoni Ricart*, núm. 7.
Comissions arbitrals sucres, núm. 7 - 159.
Arrendament de finques rústiques, núm. 7 - 160 - 161.
Règim de blats i farines, núm. 8 - 187.
La riquesa agrícola de València, núm. 9 - 211.
Una conversa social-agrària, per *L. G.*, núm. 10.
Comissió arbitral remolatxera, núm. 10 - 229.

CONSERVES, INDÚSTRIES AGRÍCOLES

- La indústria del fetge gras, per *M. Cabré*
Formatge de llet de cabra, núm. 4, pàg. 82.
Nova aplicació de les garrofes, núm. 7 - 155.
Aplicacions del suro, núm. 7 - 162.
La conservació de les patates, núm. 9 - 205 i 12 - 272.

ARBITRIS, TRIBUTS, TAXES

- Arbitris sobre la llet, núm. 3 - 62.
Tributs d'Ajuntaments, núm. 3 - 63.
La tributació del bestiar boví, núm. 4 - 85.
Els Sindicats agrícoles i els impostos, núm. 5 - 109.
La taxa del blat, núm. 6 - 136.
Els vaquers rurals i la contribució industrial, número 10 - 229.

COOPERATIVES, SINDICATS, ASSOCIACIONS

- Com han entès la cooperació els productors suïssos, per *Josep Llovet*, núm. 1.
Supressió dels Consells de Foment, núm. 1, pàg. 19.
Reunió general a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, núm. 2, pàg. 39; núm. 3, pàg. 62; número 4 - 85.
La Confederació de viticultura, núm. 2, pàg. 39.
L'organització corporativa agrària, núm. 2, pàg. 40.
Constitució de la Comissió de Corporacions agràries, núm. 2, pàg. 41.
Els Patronats provincials d'acció social agrària, número 2, pàg. 42.
Comitès paritaris de poble i de camp, n.º 2, pàg. 43.
Associació d'Agricultors (Ajuntaments i tributs), número 3, pàg. 63.
Confederació hidrogràfica del Pireneu Oriental, número 4 - 85; núm. 11 - 260.
La decadència dels Sindicats, per *Josep Piferrer*, número 5.
La supressió de les Cambres agrícoles, núm. 9 - 207.
Creació de les Cambres de propietat rústica, número 10 - 227; núm. 11 - 260.
Associació contra incendis forestals, núm. 10 - 227.
Gremi únic de vaquers, núm. 10 - 234.
Sindicat vitícola de Martorell, núm. 10 - 234.
Sindicat Agrícola de Paldejà, núm. 12.

EXPOSICIONS, CONCURSOS, CONGRESOS I CONFERÈNCIES

- Concurs boví de La Bisbal, núm. 1, pàg. 18.
Congrés internacional de la vinya i del vi, núm. 1, pàg. 18; núm. 4 - 87; núm. 9 - 209 - 210; número 10 - 231; núm. 11 - 250.
Concurs-Exposició avícola de la raça Prat, núm. 1, pàg. 19.
Primer Concurs internacional de productors, exportadors i importadors de fruita, núm. 2, pàg. 40; núm. 3, pàg. 62 i 64; núm. 30 - 226.
Exposició de clavells a Sitges, núm. 3, pàg. 63; número 6 - 131.
Exposició internacional de Barcelona, núm. 4 - 85.
Assemblea de productors de llet, núm. 5 - 108.
Reunió de propietaris forestals, núm. 5 - 112.
Conferència de Josep Maluquer, núm. 6 - 130.
Diada agrícola d'Inca, núm. 6 - 135.
Inauguració de la Secció arrossera, núm. 6 - 136.
Assemblea de la Confederació del Pireneu Oriental, núm. 7 - 155.

ALIMENTACIÓ

- El racionament de la vaca lletera, núm. 3, pàg. 61.
Una ració per als coloms, núm. 3, pàg. 61.
Pastura i engreixement de porcs, per *M. R. i V.*, núm. 4.
El racionament de la vaca lletera, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 5.
Ensitjament pel mètode cremasquià, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 5.
La llet desnatada en l'alimentació dels vedells, per *Antonio Pirocchi*, núm. 7.
Recría i engreixement del porc, núm. 8.
Les granes s'han de donar triturades o en farina?, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 9.
Importància de les matèries minerals en l'alimentació del bestiar, per *R. Sènlani*, núm. 11.
Utilització dels serments, per *Bernat Alavern*, n.º 12.
La temperatura dels cellers, núm. 12 - 273.
Vi amb gust de sofre, núm. 12 - 273.
La floridura, núm. 12 - 274.

ALIMENTACIÓ

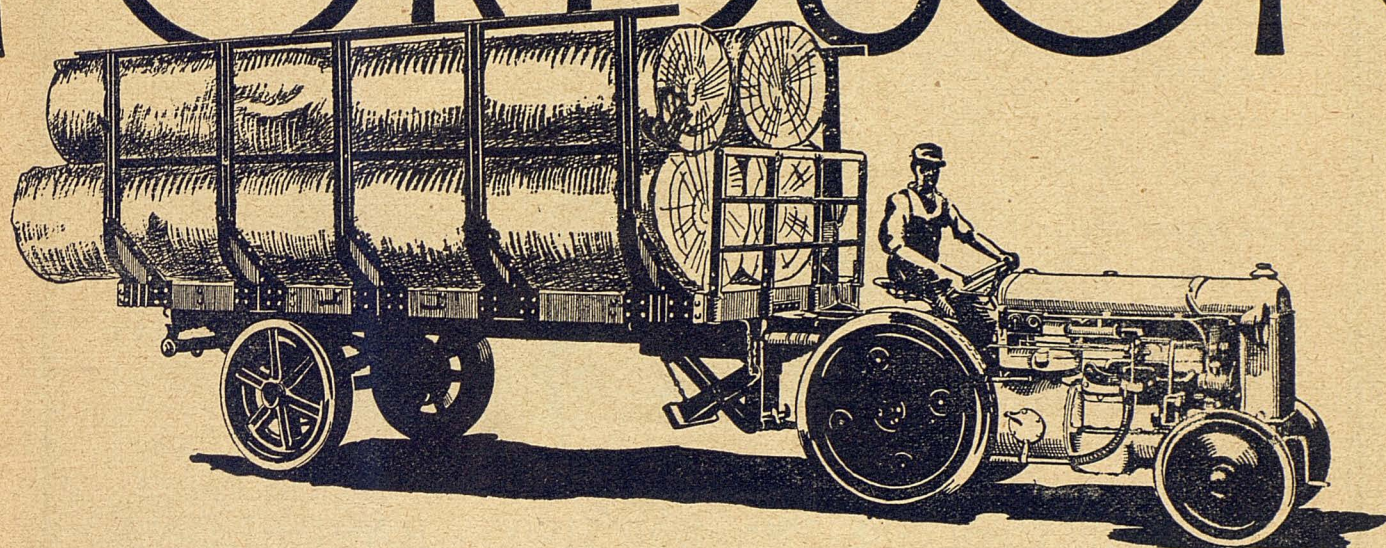
El manioc, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 1.
Els aliments melassats o ensucrats, per *M. Rossell i Vilà*, núm. 3.
Alimentació dels ànecs, núm. 3, pàg. 60.
Boll i segó d'arròs, núm. 3, pàg. 61.
Assemblea de vinyaters de Valls, núm. 7 - 158.
Assemblea general d'horticultors, núm. 10 - 230.
Primer Congrés veterinari espanyol, núm. 10 - 233.
Curs internacional d'Agricultura, núm. 10 - 234; número 11 - 256.
La Setmana Forestal, núm. 12.
El Concurs internacional de roses, núm. 12.
Exposició internacional d'Anvers, núm. 12.
Assemblea de la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental, núm. 12.

QÜESTIONS DIVERSES

Els homes que guarden els carros en el mercat del Born, núm. 1, pàg. 14.

Una estranya utilitat de les castanyes d'Índia, número 1, pàg. 15.
La llet de somera, núm. 1, pàg. 15.
La sal, núm. 1, pàg. 17.
La intervenció del tècnic en les empreses agrícoles per *A. Quixal*, núm. 2.
Quins són els arbres que viuen més temps?, núm. 3, pàg. 59.
Per a conservar les cordes, núm. 4, pàg. 82.
El cautxú substituirà les ferradures, núm. 4, pàg. 83.
Les veles dels carros, núm. 4, pàg. 83.
L'hidromel, núm. 4, pàg. 84.
La il·luminació artificial, núm. 4, pàg. 85.
El vidre per a embotellar, per *Amadeu Llaçveries*, núm. 6.
Els tallavants, núm. 6 - 128.
Els explosius agrícoles, per *E. Freixes*, núm. 8.
Canvi de color en les flors, núm. 9 - 205.
Maduixes a 125 francs una, núm. 9 - 207.
Una vedella de dos caps, núm. 11 - 250.
El sutge, número 12 - 172.
Una bona pintura per les fustes, núm. 12 - 274.

EL NOU TRACTOR FORDSON

- és de major rendiment

El Tractor Fordson nou ha estat especialment construït per a adaptar-se a totes les necessitats de la indústria: tant per arrossegar grans càrregues com per a produir força fent de motor fixe.

Com tractor va equipat amb rodes de goma i frens. Pot arrossegar normalment unes 7 tones.

Com motor fixe és aplicat a tota classe de treballs i de màquines: compressors d'aire, barrejadors d'asfalt o de ciment, bombes, grues, serres, taladres, carregadors, etc.

En qualsevol aplicació que li dongueu, disminuïreu les despeses i augmentareu la capacitat de treball de què disposeu ara.

El seu preu i el seu sosteniment són econòmics. La seva construcció sòlida allunya les molèsties de trobar-se sovint amb desperfectes i haver de fer reparacions. L'incomparable Servei Fordson us conservarà el tractor i us el repararà ràpidament fàcil i econòmicament.

30 HP. - Arrancada fàcil - Llençador
automàtic - Carburador perfeccionat
Ignició per magnet Bosch d'alta tensió
Bomba d'aigua - Frens potents i segurs

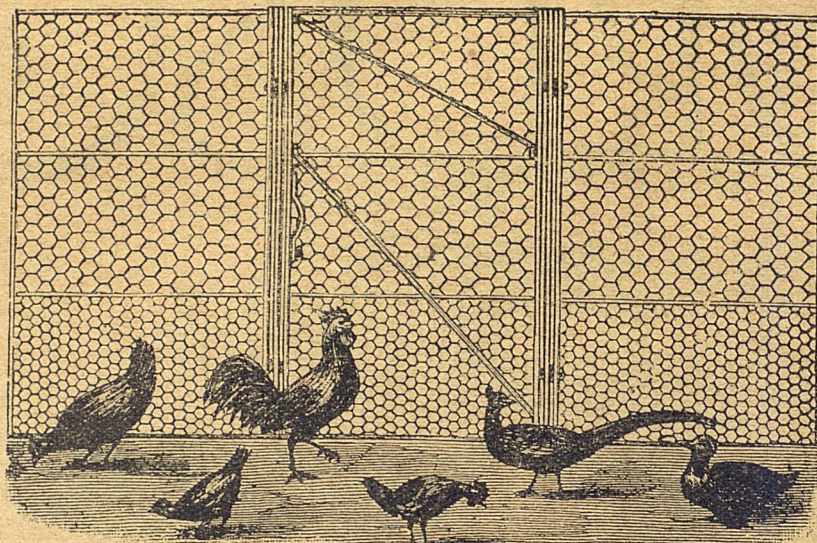
Fordson

Doble rendiment - Meitat de cost
VENDES A TERMES

F O R D M O T O R I B È R I C A - B A R C E L O N A

Eliodor Orfila Cert

Cables,
filferros,
tanques
metàl·li-
ques de
tota mena
per a cle-
des i prats

Enreixats
p e r a
galliners

...
Materials
d'excel·lent
qualitat.
P r e u s
mòdics

Consell de Cent, 588-590 - Tel. 51905 - BARCELONA

CREDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres.—Descompte i cobrament d'efectes comercials.—Valors.—Cupons.—Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

TAPIOCA-MANIOC

El manioc-tapioca, constitueix un excel·lent aliment per a tota mena de bestiar. En l'engreixament del porc pot substituir el blat de moro o morenc.

Prof. M. Rossell Vilà

FILLS D'ANTONI PALES ARRO, S. A.-BARCELONA

(Secció "LA CERES")

Fabricants de Tapioca-Manioc per a la indústria i per aliment del bestiar.

FABRICA
"LA CERES CATALANA"
Consell de Cent, 568
Telèfon 54652

DESPATX
Passeig Isabel II, 6, pral.
Telèfon 14736
Llotja - Taula n.º 19

NOGAT

PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates "Nogat" constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda.

Marca Registrada

Higiènic
Econòmic
Perpetu

Pràctic
Trans-
portable
Estètic

La darrera paraula en la colombicultura

El criador desmuntable per a coloms

"COLOMCRIA"
PATENTAT

És indispensable en el seu colomar

si vol treure profit i trobar
plaer en la cria de coloms

Demandar informes i catàlegs a:

T. GAZA I COSTA-R. da St. Pere, 47-Barcelona
Concessionari exclusiu de les Patents Fornaguera del

"COLOMCRIA"

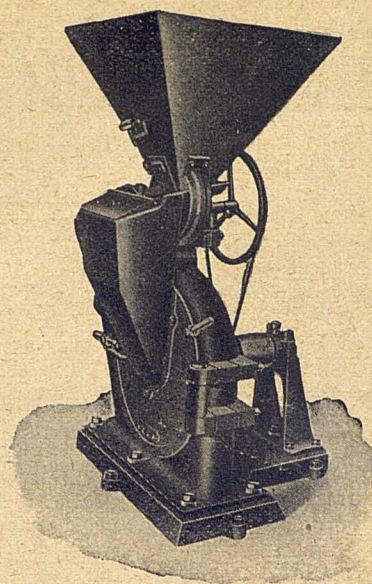
Visitar el pabelló que tenim en el pati del Palau d'Agricultura de l'EX-
POSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA

LLIBRERIA CATALONIA

*Gran assortit en
llibres de tota mena*

Plaça de Catalunya, 17
B A R C E L O N A

MOLI "ALFA"

El millor per a
pinsos per al
ramat, matèries
dures i fibroses.
Dispositiu de
moldre especial
patentat.

Andreu Morros

Oficines: Avinguda del Marquès de Argentera, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catàlegs

HI HA UNA SOLA PASTA NIX PER A AFAITAR

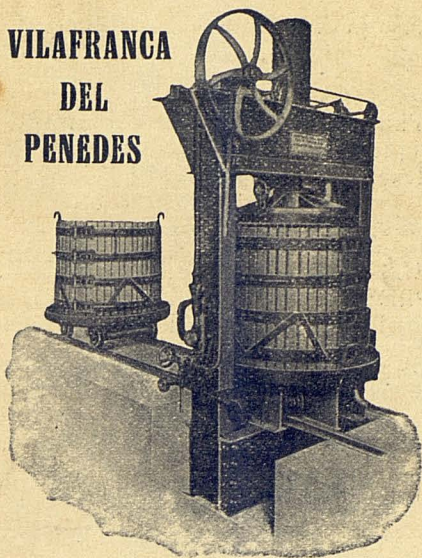
*Encara que cada dia apareguin cremes i sabons amb
aquest objecte, només la*

PASTA NIX

serveix com ideal suavitzant del pèl, fent-lo
fàcilment tallable i demés curant l'epider-
mis de grans, irritacions i minúscules fe-
rides causades per la fulla en tallar el pèl.

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL
PENEDÈS

Sucursals a Reus, Criptana i Xerèc de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSSES, BOMBES I
TOTA CLASSE DE MAQUINARIA VINÍ-
COLA : MOTORS I TRANSMISSIONS :
MANGUERES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

PREMSA CONTINUA «SEPSA»

PREMSA HIDRAULICA «ATLAS»

APARELLS D'ANÁLISIS DE VINS :
PRODUCTES ENOLÒGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DEMANEU Estudis, Projectes i Pressupostos

RAMADERS! AGRICULTORS!

Assolireu un rendi-
ment superior a tot
càlcul sotmetent el
ramat i les aus domèstiques al règim ali-
mentici de ferments làctics amb el

YOGHOURAT CONDAL

(FARINA LACTEADA AMB FERMENTS)
assolireu el màxim de vitalitat i el mínim de
mortalitat. Els evitau i combatreu tota
classe de diarrees.

Demanin-lo a totes les graneries i drogueries i cases material avícola
Literatura i mostres: **PASSEIG DE MARAGALL, 16. - BARCELONA**

PLANTIUS d'arbres fruiters de "CASA PALAU"

A. SALA TIMONEDA - Vilanova de Bellpuig - LLEIDA

Junt amb tota mena de fruiters
selectes, produïm en grans quan-
titats l'ametller *desmai* que és *nos-
tra especialitat* i els cedim avan-
tatjosament en qualitat i preu.

¡COMPRI DIRECTAMENT AL PRODUCTOR!

Ous de Naftalina

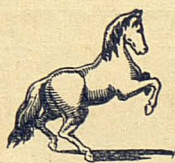
— Patentats i model Industrial Registrat —

Maten el poll.-Desinfecten els ponadors.-Eviten en les gallines el
vici de menjar-se els ous.-Serveixen d'ou ponador.-Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dotzena

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quirà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRE G. :-: BARCELONA

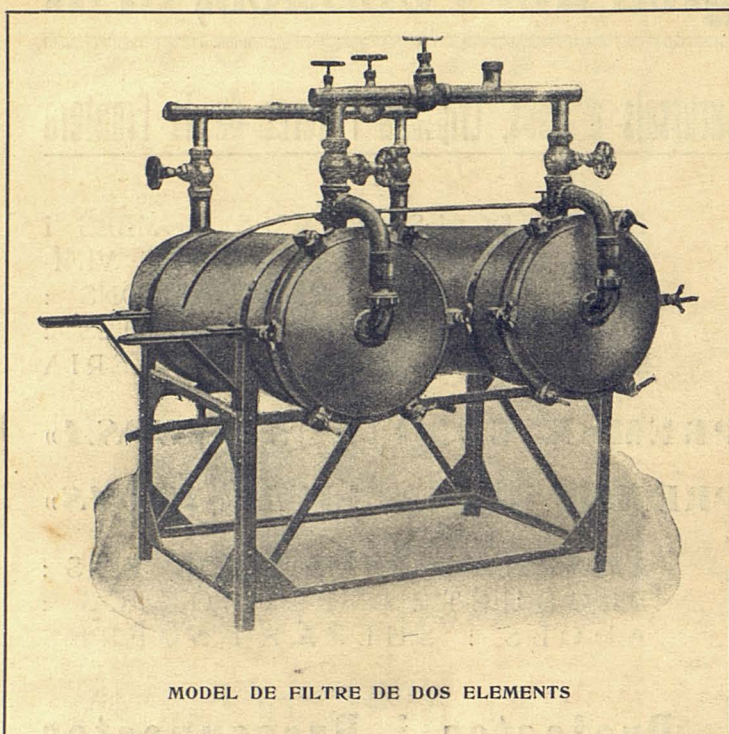
VERITABLE NO MÉS FOC
NO MÉS SENYALS A LA PELL

LINIMENT ALONSO OJEA

DIPOSITARIS:
J. Uriach y C.^{ia}
S. A.
BRUCH, 49
BARCELONA

Vexigatori i resolutiu, el més
actiu i econòmic de tots els que
es coneixen. No deixa ni la més
petita senyal a la pell. Garantit-
zem els seus efectes i activitats.
Remetem un flascó de mostra als
senyors Veterinaris que el
:-: :-: :-: demanin :-: :-: :-:

COLLITERS: CUIDEU ELS VOSTRES VINS

MODEL DE FILTRE DE DOS ELEMENTS

Les qualitats que s'han obtingut en tani, acidesa, brillantor, etc., etc. deuen subsanar-se.

S'ha de determinar no solament la riquesa en grau alcohòlic, sinó l'acidesa, extracte tani, clarificació, adquirint material de laboratori (catàleg especial)

ELS VINS REQUEREIXEN, DESPRÉS DEL TRACTAMENT, ÉSSER FILTRATS AMB APARELLS **TORMO**

Es construeixen d'un a cinc cossos. Filtre petit model vertical i model horizontal de dos cossos per a petits assaigs. Demaneu catàleg especial.

Tanins - Acids - Clarificants - Colorants - Antiferments - Bouquets Fosfats, etc., etc.

VICENS VILA CLOSA - PASSEIG DE GRACIA, 88 - **Barcelona**
Telèf. 72095 - Dir. Teleg.: KEDEVILA

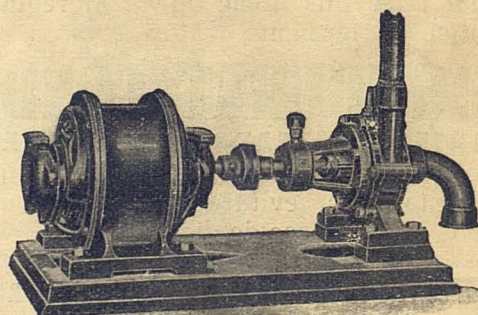
Propietaris! Quan necessiten elevar aigua recordeu-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demaneu catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - **Barcelona**
(entre R. Catalunya i Balmes)

L'ADOB AZOAT MÉS BARAT I AVANTATJÓS

Cianamida

19/20% DE NITROGENO Y 60% DE CAL

FACILITA DETALLS I ASSAIGS GRATUITS EL

DELEGAT TÈCNIC DEL CENTRE D'INFORMACIÓ AGRÍCOLA DE LA CIANAMIDA A BARCELONA:
CARLES BIELSA ROXLO - CONSELL DE CENT, 294 - **BARCELONA**

NAGSA.-Casanova, 212-214-BARCELONA.

